ΕΤΟΣ Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1895. ΑΡΙΘ. 4.

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ ἐτησία δρ. 5—**Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ** ἐτησία φρ. χρ. 7.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ: Ὁδὸς Πολυκλείτου Ἀριθ. 14. (Παρὰ τῇ νέᾳ ἀγορᾷ).

ΔΩΡΕΑ ΠΛΟΥΤΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

1ον). Ὅσα **ἐπισκεπτήρια** ἐξοδεύει κατ' ἔτος ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ ἐκτυπῶνται παρ' ἡμῶν δωρεὰν (πλὴν χάρτου).

2ον). Θὰ λαμβάνῃ δωρεὰν **ἡμερολόγιον** ἑκάστου ἔτους.

3ον). Ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ καταχωρίζῃ **δωρεὰν** μίαν εἰδοποίησιν ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ, εἴτε πρὸς σύστασιν τοῦ καταστήματός του, εἴτε πρὸς σύστασιν τοῦ ἐπαγγέλματός του.

4ον). Εἴκοσι **λαχεῖα** τῶν ἀρχαιοτήτων θὰ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συνδρομητῶν, καὶ εὐνοούσης τῆς τύχης τὸ κέρδος θὰ διανέμηται ἐξ ἴσου εἰς ὅλους τοὺς συνδρομητάς. Οἱ ἀριθμοὶ δὲ τῶν ἀγορασθέντων λαχείων θὰ δημοσιεύωνται προηγουμένως.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ Ε. Π. ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΟΥ

1895

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἔτος Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 Φεβρουαρίου 1895. Ἀριθ. 4.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟΦΟΡΟΙ

Εὑρισκόμεθα εἰς τὰς ἀλλοκότους καὶ παραδόξους πράγματι ἑορτὰς τῶν ἀποκρέω. Ἀνὰ πᾶν βῆμα συναντῶμεν φασουλῆδες καὶ μετημφιεσμένους τὴν ἡμέραν, ἐνῷ κατὰ τὰς νύκτας ὑπὸ τὰς προσωπίδας βλέπομεν διαπρατταμένας ἐν τοῖς χοροῖς καὶ καφωδείοις τὰ ἀποτροπαιότερα τῶν ὀργίων. Δὲν πρόκειται ὅμως ἐνταῦθα νὰ κρίνωμεν περὶ τοῦ προφανῶς κατακριτέου τούτου ἐθίμου, ὅπως τὸ κατήντησεν ἡ αὔξουσα διηνεκῶς ἀκολασία καὶ διαφθορά, ἀλλὰ νὰ δείξωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἀστραπῆς» τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ.

Δὲν θὰ εἰσάξωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς ἀφῃρημένας ἐννοίας οὔτε θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἀναζητήσωμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προσωπείου ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς εἰδώλοις, ὧν τινα εἰκόνιζον ἀκριβῆ μορφὴν ἀνθρώπου ὑπὸ πάντας τοὺς τοῦ σώματος σχηματισμοὺς καὶ ὑπὸ πάσας αὐτοῦ τὰς προσόψεις· τὴν χρῆσιν τῶν προσωπείων ἀπαντῶμεν παρεμφερῆ πρὸς τὴν σημερινήν, τὸ πρῶτον εἰς τὰς μεταμορφώσεις τῶν ἑορτῶν τοῦ Βάκχου καὶ εἰς τὴν καταγωγὴν τῆς τραγῳδίας. Οἱ ἕλληνες ὑποκριταί, ὡς καὶ οἱ ρωμαῖοι, ἐπροσωπιδοφόρουν, ἀνερχόμενοι δὲ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὠνομάζοντο ὑπὸ τῶν θεατῶν καὶ ἀνεγνωρίζοντο. Οἱ διὰ τὰς θεατρικὰς ὅμως παραστάσεις τύποι τῶν προσωπείων ἦσαν ἀκριβῶς καθωρισμένοι. Διηροῦντο εἰς προσωπεῖα τραγικά, κωμικὰ καὶ σατυρικὰ καὶ ταῦτα πάλιν εἰς τέσσαρας κυρίας κατηγορίας· α) εἰς προσωπεῖα γερόντων ὀκτὼ εἰδῶν ἐμφαίνοντα τὴν διαφορὰν τῆς τάξεως καὶ τῆς ἰδιοκρασίας, β' εἰς προσωπεῖα νεανιῶν ἕνδεκα τύπων, γ' εἰς προσωπεῖα δούλων ἑπτὰ μορφῶν καὶ τέλος δ' εἰς προσωπεῖα γυναικῶν τρία μὲν διὰ γραίας, δεκαπέντε δὲ διὰ νεάνιδας ἐλευθέρας ἢ αὐλικὰς καὶ δούλας.

Οἱ θεοί, οἱ ἥρωες καὶ τὰ διάφορα μυθικὰ πρόσωπα παρίσταντο διὰ προσωπίδων συμφώνων πρὸς τοὺς χαρακτῆρας αὐτῶν. Οὕτως αἱ Εὐμενίδες εἶχον τοὺς ὄφεις αὐτῶν ἐν εἴδει κόμης διατεθειμένους, ὁ Ἀκταίων τὰ ἐλάφια κέρατά του, ὁ Ἄργος τοὺς ἑκατὸν ὀφθαλμούς του καὶ οὕτω καθεξῆς.

Αἱ πρῶτοι προσωπίδες κατεσκευάσθησαν ἐκ φλοιοῦ δένδρου, ἔπειτα ἐκ δέρματος κεκαλυμμένου διὰ λίνου καὶ ὑφάσματος, καὶ τέλος ἐκ ξύλου, χαλκοῦ ἢ ἄλλου τινὸς ἠχητικοῦ μετάλλου. Τὸ στόμα ὅμως πάντοτε ἐκοσμεῖτο μὲ μέταλλον, ἵνα ἡ φωνὴ περισσότερον ἀντηχῇ συγκεντρουμένη ἐν τῷ ἀνοίγματι τούτῳ καὶ ἐπαυξάνει τὴν σαφήνειαν αὐτῆς. Πρὸς τούτοις τὰ προσωπεῖα εἶχον γενειάδα, κόμην, ὦτα καὶ τὰ κοσμήματα, ἅτινα αἱ γυναῖκες περὶ τὸν κεκκύφαλον ἔθετον. Ἦσαν λεπτότατα καὶ μετὰ θαυμασίας ἐπιτυχίας κεχρωματισμένα. Αἱ περίφημοι ἐν Ρώμῃ κήριναι προσωπίδες τῶν ἀποκρέω δύνανται νὰ παράσχωσι τὴν σκιαγραφίαν ἐκείνων.

Οἱ Ρωμαῖοι ἐπανηγύριζον ὡρισμένας ἑορτὰς καλύπτοντες τὸ πρόσωπον μὲ φύλλα καὶ ρυπαινόμενοι διὰ γάλακτος, οἴνου ἢ αἵματος, οἱ δὲ στρατιῶται μεταμφιεννύμενοι φύλλον ἀρκείου καὶ συκῆς ἠκολούθουν τὰ πομπηνὰ ἅρματα σκώπτοντες τοὺς νικηφόρους στρατηγούς.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶνε μὲν βέβαιον ὅτι κατὰ τὴν ἑορτὴν Φουρίμ, τὴν ὡρισμένην πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀπελευθερώσεως ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀμάν, ἀπειλήσαντος αὐτοὺς ἐπὶ πανωλεθρίᾳ, μετημφιέννυντο, φαίνεται ὅμως ὅτι τὰ προσωπεῖα ἦσαν ἄγνωστα εἰς αὐτούς.

* *
*

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐν Γαλλίᾳ τὰ προσωπεῖα εἰσήχθησαν κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα. Κατὰ τοὺς χρονογράφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Φίλιππος ὁ Καλὸς ὑπερήδετο ἐπὶ τῇ πομπῇ τοῦ Ρενώ, ὁ δὲ Κάρολος ὁ ΣΤ' ὑπερηγάπα τοὺς πολιτικοὺς ἄθλους, τὰς λαμπρὰς ἑορτὰς καὶ τοὺς τῶν μετημφιεσμένων χορούς, οἵτινες ἐκτοτε ἤρξαντο τοῦ νεωτερισμοῦ περιβαλλόμενοι τὸ ἐπαγωγὸν ἔνδυμα. Ἐν μέσῳ τοιαύτης τινὸς ἑορτῆς ὁ τελευταῖος οὗτος βασιλεὺς τὴν μικροῦ δεῖν ἐκαίετο ὑπὸ τὸ προσωπεῖον καὶ στολήν· «Ἐπανηγυρίζετο ἐν τῇ αὐλῇ ὁ γάμος

χήρας τινός, κυρίας τῆς τιμῆς, μετά τινος ἱππότου τοῦ Βερμανδουᾶ, οἱ δὲ γάμοι τῶν χηρῶν ἦσαν εὐκαιρίαι διὰ τὰς ἐσχάτας ἀκολασίας. Ὁ βασιλεὺς καὶ πέντε ἐκ τῶν αὐλικῶν αὐτοῦ, ἐπιθυμοῦντες νὰ μεταμορφωθῶσιν εἰς σατύρους, ἐνεδύθησαν μεγάλους χιτῶνας πίσσῃ ἠλειμμένους καὶ λίνῳ μακρᾷ ἐπικεκαλυμμένους, εἰσελθόντες δ' οὕτω ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπ' οὐδενὸς ἀνεγνωρίσθησαν, ἀλλ' ἐνῷ οἱ αὐλικοὶ ἐβασάνιζον τὴν συζευχθεῖσαν, ὁ βασιλεὺς ἐγκατέλιπεν αὐτούς, ἵνα θέσῃ ἐν ἀπορίᾳ τὴν θείαν του τὴν δούκισσαν τοῦ Βερρῦ, ἡγεμονίδα νέαν, γέροντι συνεζευγμένην. Τότε ὁ δοὺξ τῆς Αὐρηλίας, νομίζων ὅτι θέλει ἐπιδείξει πανουργίαν μόνον, λαβὼν λαμπάδα ἔθηκε πῦρ εἰς τὸν ἱματισμὸν τῶν σατύρων. Πλὴν ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπεκαλύφθη τῇ θείᾳ αὐτοῦ, ἥτις μετ' ὀξυνοίας θαυμασίας ἐν γυναικὶ τοσοῦτον νέᾳ, τυλίξασα αὐτὸν ἐν τῇ ποδήρει ἐσθῆτι αὐτῆς, τὸν διεφύλαξε ἀπὸ τοῦ κινδύνου, ἐνῷ οἱ σύντροφοί του ἀπωλύοντο ἐν φρικταῖς ὀδύναις. Ἐκ τῶν πέντε λοιπὸν ἀρχόντων, τῶν συνοδευόντων τὸν βασιλέα, μόνον εἷς διέφυγε τὸν θάνατον, ὁ Ἰωάννης δὲ Ναντουγιέ, ὅστις διαρρήξας τὰ δεσμὰ καὶ τρέξας εἰς τὰ μαγειρεῖα, ἐρρίφθη ἐν κάδῳ ὕδατος. Ἰσχυρίσθησαν ὅτι ὁ δοὺξ τῆς Αὐρηλίας ἐγνώριζε τὴν μεταμφίεσιν τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ὅτι ἠθέλησε νὰ τὸν θανατώσῃ». Ἐν τούτοις τὸ προσωπεῖον ἐθεωρεῖτο ὡς ἐξαίρεσις ἐπὶ Καρόλου τοῦ ΣΤ', αἱ δὲ κυρίαι συνήθιζον νὰ βάφωσι τὸ πρόσωπον μὲ χρῶμα λευκὸν ἢ ἐρυθρόν, φέρουσαι καὶ φενάκην.

Αἱ γυναῖκες τῆς αὐλῆς Φραγκίσκου τοῦ Α'. εἰσήγαγον εἰς χρῆσιν τὸ λυκοειδὲς προσωπεῖον, ἵνα προφυλάττωσι τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπηρρείας τῆς ἀτμοσφαίρας. Ταῦτα κατεσκευάζοντο ἐκ βελούδου μέλανος, ἐκαλύπτοντο ὑπὸ λευκοῦ σηρικοῦ ὑφάσματος (ταφφετᾶς) καὶ ἐνεπήγνυντο εἰς τὸ στόμα δι' ὀρειχαλκίνου ἐλάσματος, ἀπολήγοντος εἰς ὑάλινον σφαιρίδιον.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ τιμαριωτικοῦ κυκεῶνος οἱ ἄρχοντες, διαρπάζοντες καὶ ληστεύοντες τοὺς ἐμπόρους ὑπεξέφευγον τὴν καταδίωξιν τῆς δικαιοσύνης διὰ τῶν προσωπείων. Τὴν 29 Νοεμβρίου 1835 ὅμως ἡ σύγκλητος διέταξε τοὺς κλητῆρας της ν' ἀφαιρέσωσι πάντα τὰ ἐν Παρισίοις προσωπεῖα, ἐν ᾧ τὴν ἐπαύριον ἕτερον διάταγμα ἀπηγόρευσε τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν πώλησιν αὐτῶν. Αἱ ἀπαγορεύσεις ὅμως αὗται οὐδὲν ἐπέφερον ἀποτέλεσμα, ἤδη δὲ Ἑρρίκος ὁ Γ'. κατέστησεν ἀνενδοιάστως τὸ προσωπεῖον εὐῤῥόληπτον καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ προσωπείου κατεκλίνετο.

«Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀπόκρεω (6 Φεβρ. 1584), λέγει ὁ Λεστουάλ, Ἑρρίκος ὁ Γ'. καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός του διήρχοντο ὁμοῦ τὰς ἀγυιὰς τῶν Παρισίων ὑπὸ τῶν φιλτάτων εὐνοουμένων παρακολουθούμενοι, ἔφιπποι καὶ προσωπιδοφοροῦντες, ἀπομιμούμενοι ἐμπόρους, ζωγράφους, δικηγόρους κτλ., μεθ' ὁρμῆς τρέχοντες καὶ τοὺς μὲν ἀνατρέποντες, τοὺς δὲ κτυπῶντες διὰ βακτηριῶν καὶ καμάκων καὶ κυρίως τοὺς μετημφιεσμένους (διότι ὁ βασιλεὺς ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ μόνος τὸ προνόμιον κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ διέρχηται τὰς ὁδοὺς προσωπιδοφορῶν). Εἶτα εἰσῆλθον εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης παραταθεῖσαν, ἔνθα Τμυρίας ἀναιδείας ἐξετέλεσαν».

Ἐπὶ Ἑρρίκου τοῦ Δ'. αἱ κυρίαι ἐκάλυπτον τὸ πρόσωπον μὲ λύκον, ἐν τῷ οἴκῳ κρατοῦσαι αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρα, θέτουσαι δ' ἐπὶ τοῦ προσώπου ἅμα εἰσήρχετό τις ὄχλησις. Τὸ προνόμιον τοῦ προσωποδοφορεῖν ἦν καθαρῶς ἀριστοκρατικόν, ἀπηγορεύετο δὲ εἰς τοὺς κοινοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ σκυθρωπὸς ὅμως καὶ μελαγχολικὸς Λουδοβίκος ὁ ΙΓ'. δὲν ὑπεστήριζεν οὔτε τὰς ἑορτὰς τῶν ἀπόκρεων, οὔτε τὸ προσωπεῖον, ὅπερ βαθμηδὸν κατέστη ἄχρηστον. Αἱ φιλάρεσκοι ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ'. ἐπενόησαν τὴν διὰ τὰς προσωποκαλύπτρας καὶ τοῦ ψιμμυθίου ἀντικατάστασιν τοῦ λύκου. Ἡ ἐφεύρεσις αὕτη ἐπέτυχεν ἄριστα, ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας δὲ τὸ τοιοῦτον κατέστη μανία. Αἱ γυναῖκες ἐπηύξανον τὴν λευκότητα τοῦ προσώπου των, ἐπιθέτουσαι τεμάχια σηρικοῦ ὑφάσματος (τεφφετᾶ) μέλανος, ἀστεροειδῶς καὶ μηνοειδῶς διατετμημένα. Γυνὴ εὐγενὴς δὲν ἐφόρει ὀλιγωτέρας τῶν πέντε ἢ ἓξ προσωποκαλυπτῶν καὶ ἐξερχομένη συνωδεύετο ὑπὸ κιβωτίων τοιούτων, κυρίαι τινὲς μάλιστα νομίζουσαι ὅτι δὲν ἤρκουν τὰ ἀστεροειδῆ καὶ μηνοειδῆ τεμάχια ἔβαφον καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ παρίσταντο εἰς τὴν Αὐλὴν ἔχουσαι τὰς παρειὰς μὲ παχεῖαν ἐκ μελίτου ἀλοιφὴν κεκαλυμμένας καὶ ὁμοιάζουσαι πρὸς βάκχας.

Ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. οἱ μετημφιεσμένοι συνηθροίζοντο γενικῶς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ἐκεῖ τὴν τρίτην τῆς Τυρινῆς, τὴν τελευταίαν τῆς ἀπόκρεω ἐν δικαστηρίῳ συνεδρίαζον. Ἐκεῖ προσήρχοντο οἱ καλλωπισταὶ μὲ τὰς φιλαρέσκους Σελιμήνας των, ἵνα ἀναμιχθῶσιν ἐν τῷ εὐθύμῳ πλήθει τῶν μετημφιεσμένων, τῶν φιλοποτῶν τῶν προαστείων, τῶν περιέργων, τῶν ἐμπόρων, τῶν βιολιστῶν, τῶν φωτιγγεστῶν καὶ τῶν τυμπανιστῶν. Ἡ σχολὴ τῆς ἰατρικῆς ἐπροσωποποιεῖτο ὑπὸ τῶν τσαρλατάνων Διαφουαρῆς τοῦ Μολιέρου μὲ τὴν διδασκαλικήν του στολήν, τὸ δικαστήριον ὑπὸ τῶν Παρὲν-Δανδὲν, συρόντων φακέλλους δικογρα-

φων περὶ τὴν ὀσφὺν των δεδεμένους, ἡ μυθολογία καὶ ἡ ἱστορία ὑπὸ θεῶν καὶ ἡμιθέων, ἡρώων τῆς μυθολογίας, ποιμένων τῆς Θεσσαλίας κλπ.

Οἱ βαλλισμοὶ τοῦ τελευταίου τούτου βασιλέως κατ' οὐδὲν ἠλαττοῦντο τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς ἀπόκρεω. Ὁ Δαίμων τῆς μουσικῆς ἔφερε κιθάραν ἀντὶ κεκρυφάλου καὶ αὐλοὺς ἀντὶ περιμηρίων, ὁ Κύβος ἐφόρει ἄσσους καὶ τρίχκυτα (*) ὁ θεὸς τῶν κήπων λάχανα. Οἱ Ἄνεμοι ἐκράτουν φυσητῆρας καὶ ριπίδας καὶ ὁ Κόσμος ἦν κεκαλυμμένος μὲ ἔνδυμα κεχρωματισμένον ὡς ὁ γεωγραφικὸς χάρτης, ἔχον ἐν τῷ κέντρῳ τὴν λέξιν Γαλλία, κατωτέρω Ἱσπανία, ἐπὶ τῆς χειρίδος Ἀγγλία, παρὰ τὴν μίαν περικνημίδα Ἰταλία, ἐπὶ τῶν ὤμων πόλοι, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ῥάχεως νότιαι γαῖαι ἄγνωστοι καὶ κατωτέρω νῆσοι ὑπήνεμοι. Οἱ βαλλισμοὶ οὗτοι ἀναμιμνήσκουσι τὰς μυθικὰς μεταμφιέσεις τῶν ἀγγλικῶν προσωπείων, εἶδος παιγνίων δηλονότι καὶ δραματικῶν ὑποθέσεων μεγάλως κατὰ τὸν ΙΣΤ'. αἰῶνα ὑπὸ τῶν βασιλέων καὶ τῶν βασιλισσῶν εὐνοουμένων.

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1789 ἀπεδοκίμασε τὰ προσωπεῖα καὶ τὰς ἑορτὰς τῶν ἀπόκρεω, προσπαθήσασα νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν φορὰν ταύτην τῆς ἀνθρωπίνης μωρίας, ἀπὸ τοῦ 1799 ὅμως οἱ Γάλλοι ἐπανέκτησαν αὐτά. Ἡ Γαλλία εἶχε τὸ μονοπώλιον τῆς κατασκευῆς τῶν προσωπείων, ἐξ Ἰταλίας καταγομένων καὶ χρονολογουμένης τῆς πρώτης κατασκευῆς των ἀπὸ τοῦ 1799.

Τὰ εἴδη τῶν προσωπείων εἶναι τέσσαρα, τὰ χάρτινα, τὰ κήρινα, ἅτινα διαιροῦνται εἰς τὰ ἐλαφρὰ καὶ διαφανῆ Παρισινὰ καὶ εἰς τὰ πολὺ βαρύτερα τούτων Ἐνετικά, τὰ ἐκ μεταλλικοῦ πλέγματος καὶ τέλος τὰ θαυμαστῆς ἐλαφρότητος καὶ διαφανείας λινά, ἅτινα ἐφεῦρε τεχνίτης τις Παρισινός.

Ἀθ. Α. Στρακαλῆς.

(*) Σημ. εἶδος παιγνιδίου διὰ τριῶν χαρτίων παιζόμενον.

ΑΣΤΡΟΛΑΤΡΕΙΑ

Ἐν τῇ τετάρτῃ δεκαετηρίδι τοῦ λήγοντος αἰῶνος ἀνεσκάφησαν ἐν Μεσοποταμίᾳ παρὰ τὴν πόλιν Μοσοὺλ τὰ ἐρείπια τοῦ πύργου, ὅστις ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ καλεῖται πύργος τῆς Βαβέλ (συγχύσεως τῶν γλωσσῶν). Ἐκ τοῦ πύργου τούτου ὑπὸ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου ἐφείσθησαν μόνον τὰ θεμέλια, συγκείμενα ἐκ τεμαχίων ὀπτῶν πλίνθων, ἀσφάλτου καὶ γύψου.

Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ πύργος οὗτος εἶχεν ὕψος 600 μέτρων καὶ σχῆμα πυραμίδος, ἐχρησίμευε δὲ ὡς τὸ πρῶτον ἀστεροσκοπεῖον τῶν ἱερέων τῆς Βαβυλῶνος ἢ Χαλδαίων, οὗτινος τὰ χρυσᾶ σκεύη καὶ αἱ πολυτελεῖς τράπεζαι ἐμαρτύρουν περὶ τῆς λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ. Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ σοφοὶ (μάγοι) ἐκλεῖσθησαν ὡς ἐπιστήμονες, οἱ δὲ Βραχμᾶνοι τῆς Ἰνδίας ὡς σοφοί. Οἱ Χαλδαῖοι τῆς Βαβυλῶνος ἀπέκτησαν μεγάλην φήμην ὡς ἀστρονόμοι καὶ ἀστρολάγοι. Ὁ γιγαντιαῖος αὐτῶν πύργος ἦν ναὸς τοῦ θεοῦ τοῦ Ἡλίου, Βαὰλ ἢ Μπέλ. Ἐκτὸς τοῦ ἡλίου οἱ Χαλδαῖοι ἐλάτρευον τὴν σελήνην καὶ πέντε πλανήτας, τὸν Ἄρην, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Δία, τὴν Ἀφροδίτην, τὸν Κρόνον. Οὗτοι ἀπέδιδον εἰς τὰ οὐράνια σώματα σημαντικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς εἱμαρμένης τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀφιέρωσαν εἰς τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην καὶ τοὺς πέντε προμνημονευθέντας πλανήτας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Οὗτοι διήρεσαν τὸν ἑνιαυτὸν εἰς 12 τμήματα κατὰ τὰ σημεῖα τοῦ ζωδιακοῦ. Ἕκαστος μὴν καὶ ἕκαστον σημεῖον τοῦ ζωδιακοῦ εἶχε τὸν φύλακά του—ἀγαθὸν πνεῦμα. Ὁ μὴν ὑπ' αὐτῶν διῃρέθη εἰς τρία μέρη, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἀφιερώθη εἴς τινα ἀστέρα. Οἱ 85 ἀστέρες συμφώνως πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ ἔτος διῃρεῖτο εἰς 36 τμήματα, ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις τῆς διαιρέσεως τοῦ ἔτους εἰς 360 μοίρας καὶ ὡς ἀρχὴ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν μεσημβρινῶν. Ἐξάγοντες ἐκ πολλῶν δεδομένων διισχυριζόμεθα ὅτι οἱ Χαλδαῖοι εἶχον ἀκριβῆ ἔννοιαν περὶ τῆς ἀστρονομίας, ἀλλ' ἡ ἰδιαιτέρα αὐτῶν ἐνασχόλησις ἦν ἡ ἀνάγνωσις ἐπὶ τῶν ἀστέρων τῆς εἱμαρμένης τοῦ ἀνθρώπου, ἡ μάντευσις ἐκ τῆς διαφόρου θέσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων τῶν μελλόντων, δηλαδὴ ἡ ἀστρολογία.

Οἱ Χαλδαῖοι ἦσαν οἱ στρατιῶται καὶ ὁ κλῆρος τῆς Βαβυλῶνος, ἀλλ' ἐνίοτε διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος καλεῖται ἅπας ὁ λαὸς τῆς Βαβυλῶνος, διότι καὶ οἱ βαβυλώνιοι ἱερεῖς καταγόντο ἐκ τούτης τῆς ἱερατικῆς τάξεως. Ἡ ἀστρολατρεία καλεῖται Σαβαϊσμὸς ἐκ τοῦ Σάμπου (ἑπτά), διότι αὕτη ἦν κυρίως λατρεία τῶν ἑπτὰ πλανητῶν κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀστρολογίαν. Συντόμως θὰ πραγματευθῶμεν περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὑποδεικνύοντες τὴν σημασίαν ἣν ἀπέδιδον αὐτοῖς οἱ ἀρχαῖοι.

Ὁ Ἥλιος εἶνε ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, ἡ κυρία δύναμις τῆς φύσεως. Οὗτος ἐκαλεῖτο Ἥλ, Ἕλ. Ἐκ τούτου καθίσταται εὐνόητον τὸ ἔτυμον τῆς λέξεως Ἀλλάχ, Ἀλληλούϊα. Ἡ ἀρχὴ τῆς λέξεως Ἀλληλούϊα, δι' ἧς οἱ Λευῖται προηγόρευον καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν εἶνε χαλδαϊκή. «Ἀλ—ηλου» καὶ τὸ ἐπιφώνημα «για» ἦν πρόσ-

ρησις τοῦ Θεοῦ τῶν δυνάμεων, ἀλλὰ κατ' ἀρχὰς ἡ λέξις ἐδήλου τὸν Ἥλιον. Ἡ μεταφορὰ εἶνε εὔληπτος. Ὡς αἱ λέξεις ὑψηλὸς, μέγας κατ' ἀρχὰς ἐδήλουν μόνον τὸ μέγεθος ἐξωτερικοῦ τινος ἀντικειμένου καὶ μόνον μετέπειτα ἐξελαμβάνοντο περὶ ἠθικοῦ μεγαλείου καὶ ὑπεροχῆς, οὕτως αἱ λέξεις Σαβαώθ, Ἀδωναΐ, Ἰεχοβὰ κατ' ἀρχὰς εἶχον ἄλλην σημασίαν, μόνον δὲ μετὰ ταῦτα ἀπεδίδοντο εἰς τὸν ἕνα Θεόν. Οὕτως ἡ λέξις Σαβαὼθ ἢ Σαμπαὼτ κυριολεκτικῶς δηλοῖ δύναμιν τῶν ἑπτὰ δηλαδὴ πλανητῶν, τὸ Ἀδονὴ ὑπενθυμίζει τὸν Ἀδώνιδα τῶν Φοινίκων, τὸ Ἰεχοβὰ ἦν ἐπίκλησις τοῦ Γιαὺ ἢ Γιάηχο. Οἱ ἄνθρωποι καὶ αἱ δοξασίαι των μεταβάλλονται, ἀλλ' αἱ λέξεις διαμένουσιν αἱ αὐταὶ λαμβάνουσαι μόνον διάφορον σημασίαν. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας ὁ ἀναφέρων περὶ τῶν ἑπτὰ ὀμμάτων τοῦ Ἰεχοβὰ, βεβαίως ἀλληγορικῶς ὁμιλεῖ ὅπως καταστῇ εὔληπτος εἰς τοὺς Ἑβραίους, οἵτινες ἤρξαντο νὰ δανείζωνται παρὰ τῶν γειτόνων των χαλδαϊκὰς δοξασίας. Ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡλίου ἐκτίσθη τὸ Ἴλιον—Τροία καὶ ἡ λέξις ἥλιος ἐλήφθη ἐκ τῆς Ἀσίας. Οἱ πρὸς τιμὴν τοῦ ἡλίου ἀνεγειρόμενοι ναοὶ ἦσαν λευκοί, διότι τὸ λευκὸν καὶ κίτρινον χρῶμα ἦσαν ἱερὰ τοῦ ἡλίου. Τὸ τῷ ἡλίῳ ἱερὸν μεταλλον ἦν ὁ χρυσός.

Μετὰ τὸν ἥλιον ἡ σελήνη ἐλατρεύετο. Ταύτῃ ἱερὰ ἦσαν τὸ λευκὸν χρῶμα καὶ ὁ ἄργυρος. Τὰ κέρατα τῆς ἡμισελήνου ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἀφιερωθῶσι τῇ σελήνῃ ὁ Ἄπις καὶ ἅπαντα ἐν γένει τὰ κερασφόρα ζῶα.

Ὁ Κρόνος παρίστατο ὡς μέλος γέρων. Ἱερὸν αὐτῷ ἦν τὸ μέλαν χρῶμα. Ἐκ τῶν μετάλλων ἱερὸν αὐτῷ ἦν ὁ μόλυβδος. Ὁ γεννώμενος ὑπὸ τὸ ζώδιον τοῦ Κρόνου ἐθεωρεῖτο δυστυχὴς καθ' ἅπαντα τὸν βίον του. Ἐκ τῶν δένδρων ἱερὰ τῷ Κρόνῳ ἦσαν ἡ ἔβενος καὶ ἡ ἐλαία, διότι πιθανῶς οἱ ξηροὶ αὐτῶν καρποὶ εἶνε μελανοί.

Ὁ Ζεὺς ἦν υἱὸς τοῦ Κρόνου ζῶν πρὸς βορρᾶν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀστρολάτρης λατρεύων τὸν Δία καὶ θυμιῶν αὐτὸν ἐστρέφετο πρὸς βορρᾶν. Ὁ θρίαμβος τοῦ Διὸς κατὰ τοῦ Κρόνου εἶνε ἀλληγορία τῆς νίκης τοῦ βορρᾶ κατὰ τοῦ νότου (τῶν Αἰθιόπων). Εἰς τὸν Δία ἀφιεροῦτο τὸ πράσινον χρῶμα. Οἱ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἀνεγειρόμενοι ναοὶ κατεσκευάζοντο ἐκ πρασίνου λίθου. Τὰ ἐρείπια τοιούτου ναοῦ ἐσώζοντο μέχρι τοῦ 14 μετὰ Χριστὸν αἰῶνος. Ἐκ τῶν ἑπτὰ τειχῶν τῶν ἑπτὰ χρωμάτων Ἐκβατάνων τὸ πράσινον τεῖχος ἦν ἱερὸν τῷ Διΐ, ὡς τὸ χρυσοῦν τεῖχος ἦν ἱερὸν τῷ Ἡλίῳ, τὸ ἀργυροῦν τῇ Σελήνῃ καὶ τὸ μελανὸν τῷ Κρόνῳ. Οἱ ἀρχαιολόγοι δικαίως ὑποθέτουσιν ὅτι ὁ ἐν Δαμασκῷ παρὰ τὰς ἑπτὰ πύλας ἐγερθεὶς ναὸς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διὸς εἶχε πράσινον χρῶμα. Ἐν τοῖς ναοῖς τοῖς κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους ἀνεγερθεῖσι, τὰ ἐνδύματα τῶν ἱερέων, τὰ παραπετάσματα καὶ τὸ ἐσωτερικὸν ἔφερον τὸ χρῶμα τὸ ἱερὸν τῷ Θεῷ ᾧτινι ἀνῆκεν ὁ ναός. Ἐκ τῶν μετάλλων ἱερὸν τῷ Διΐ ἦν ὁ ὑδράργυρος, ἐκ δὲ τῶν δένδρων ἡ ἀειθαλὴς κυπάρισσος.

Ὁ Ἄρης ὑπὸ τῶν χαλδαίων παριστάνετο ὡς ἀνθρωποφάγος καὶ ἐλατρεύετο ὡς θεὸς τοῦ αἵματος. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι οἱ ἀστρολάτραι πρὸ τοῦ νὰ θεοποιήσωσι τοὺς ἀστέρας ἐπιμελῶς παρετήρουν αὐτοὺς, διότι ὡς γνωστὸν ὁ Ἄρις παρατηρούμενος διὰ τοῦ τηλεσκοπείου ἢ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ παρίσταται ἔχων ἐρυθρὸν χρῶμα. Τῷ Ἄρει ἐκ τῶν χρωμάτων ἱερὸν ἦν τὸ ἐρυθρόν, ἐκ δὲ τῶν μετάλλων ὁ σίδηρος, διότι δι' αὐτοῦ κατεσκευάζοντο τὰ ὅπλα.

Ὁ πλανήτης Ἀφροδίτη ἐλατρεύετο ὡς θεὰ τοῦ ἔρωτος. Ἐν Κορίνθῳ καὶ Βοιωτίᾳ ἡ Ἀφροδίτη ἐκαλεῖτο μέλαινα θεά. Τὸ μελανὸν χρῶμα, ὅπερ ἦν ἱερὸν τῇ τε Ἀφροδίτῃ καὶ τῷ Κρόνῳ, καταδεικνύει ὅτι ἡ λατρεία αὐτῶν ἀνεφάνη κατ' ἀρχὰς ἐν τῷ νότῳ (Αἰθιοπία καὶ Συρία). Τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν ἀστρολατρῶν, δὲν ἐμείου τὴν καλλονὴν τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ γυναικεία κεφαλὴ τῆς μεγάλης σφιγγὸς ἐν Αἰγύπτῳ ἦν ἀπεικόνισις τῆς Ἀφροδίτης. Οἱ ναοὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐχρωματίζοντο διὰ κυανοῦ χρώματος καὶ ἐκ τῶν μετάλλων ἱερὸν αὐτῇ ἦν ὁ χαλκός. Ἕνεκα τούτου αὐτὸ τὸ μέταλλον ἔλαβε τὸ ὄνομά του ἐκ τῆς θεᾶς ἥτις ἐλατρεύετο ὑπὸ τῶν Πελασγῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κύπρις, ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Κυπρίς, δηλαδὴ θεὰ τῆς νήσου Κύπρου, ἐξ οὗ ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης διεδόθη καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα. Πρὸς πλήρη ἀπαρίθμησιν τῶν προστατίδων θεῶν τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος δέον νὰ ἀναφέρωμεν καὶ περὶ τοῦ Ἑρμοῦ. Αὐτῷ ἱερὰ ἦν ἡ κρᾶσις τῶν χρωμάτων. Οὗτος γινώσκων ἁπάσας τὰς γλώσσας, θεωρεῖται ὡς προστάτης τῶν συγγραφέων καὶ ῥητόρων καὶ παρίσταται ὑπὸ μὲν τῶν Ἀσσυρίων κρατῶν ἐν τῇ χειρί του πτυχίον, ὑπὸ δὲ τῶν Φοινίκων ὡς ὁδοιπόρος καὶ ἔμπορος, προστάτης τῶν ἐμπόρων καὶ ὁδοιπόρων, διότι ἐν ταῖς σημιτικαῖς γλώσσαις ἡ ἔννοια ἔμπορος καὶ ὁδοιπόρος ἐκφράζονται διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως. Ἐκ τῶν μετάλλων τῷ Ἑρμῇ ἱερὸν εἶνε ὁ εὐκίνητος ὑδράργυρος, ἐκ δὲ τῶν ἡμερῶν ἡ τετάρτη.

Οὕτω τὸ ἑπτὰ ἐγένετο ἱερὸς ἀριθμός. Ἕνεκα τούτου ἑπτὰ εἶνε οἱ ναοὶ ἐν Δαμασκῷ, ἑπτὰ αἱ πύλαι τῶν Θηβῶν, ἑπτὰ τὰ τείχη τῶν Ἐκβατάνων, ἑπτὰ οἱ οὐρανοί, ἑπτὰ τὰ θαύματα τοῦ κόσμου, ἑπτὰ οἱ Ἕλληνες σοφοὶ κτλ. Κατὰ τὸν

αὐτὸν τρόπον ἐκ τῆς διδασκαλίας περὶ τῆς τριάδος τῆς θεότητος ἐν Ἰνδίᾳ, διεδόθη πανταχοῦ ἡ συμβολικὴ λατρεία τοῦ ἀριθμοῦ τρία, παρὰ δὲ τοῖς Πέρσαις, ἐκ τῆς διδασκαλίας περὶ τῆς δυάδος τῆς θεότητος, ἡ συμβολικὴ λατρεία τοῦ δύο καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας περὶ τῆς μονάδος τῆς θεότητος ἡ τοῦ ἑνός.

Ἡ λατρεία τῶν ἀστέρων καὶ τῶν πλανητῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διήρκεσεν. Ἡ ἀστρολατρεία ὀφείλει τὴν καταγωγήν της τῇ Ἀνατολῇ. Αὕτη ἠδύνατο νὰ ἀναφανῇ μόνον ἐκεῖ ὅπου ἄνθρωπος ἀγρυπνεῖ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτός, ὅπου τὴν νύκτα ταξειδεύει, τὴν δὲ ἡμέραν ἕνεκα τῆς μεγάλης θερμότητος ἀναπαύεται, ἀργεῖ. Οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἦσαν οἱ μόνοι σύντροφοι τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ νομάδων, πῶς δὲ ἠδύνατο νὰ μὴ παρατηρῇ αὐτοὺς, νὰ μὴ θεοποιῇ αὐτούς; Τὸ πάλαι, ὅτε οἱ ναυτιλλόμενοι ἐλάμβανον μετ' αὐτῶν περιστερὰς καὶ κόρακας ὅπως ἐκ τῆς πτήσεως αὐτῶν ἐνοήσωσι ποῦ πρέπει νὰ διευθύνωσι τὸ πλοῖον των καὶ ἂν πλησίον που εὑρίσκεται ξηρά, ἀναμφιβόλως ἐχρησιμοποίουν τοὺς ἀστέρας ὡς σωστικὴν πυξίδα. Ἐν δὲ τῇ ξηρᾷ οἱ ὁδοιπόροι οἱ ὁδεύοντες ἐν ἀχαναῖς στέππαις εἶχον ὡς ὁδηγὸν τῆς πορείας των τοὺς ἀστέρας.

Ἐκ τούτων γίνεται κατάδηλος ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἀστρονομικῶν γνώσεων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀνατολικοῖς λαοῖς. Ὁ ἀνατολίτης δὲν ἠδύνατο νὰ ὁδεύῃ ἄνευ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἀστέρων, ὡς ὁ Αἰγύπτιος παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου δὲν ἠδύνατο νὰ προσδιορίσῃ τὸ μέρος τῶν γαιῶν του ἄνευ τῆς ἀστρονομίας. Ἀλλ' ἡ παρατήρησις τῶν ἀστέρων παρὰ τῷ κοινῷ λαῷ ταχέως μετέπεσεν εἰς λατρείαν. Ἐν ταῖς χώραις ἔτι ἐν αἷς μετὰ ταῦτα ἐξέλιπεν ἡ ἀστρολατρεία, δύναται νὰ ἀνευρεθῇ ἡ πάλαι ὑφισταμένη ἀστρολατρεία. Οὕτω τὰ τρία ἑκατομμύρια τῶν πνευμάτων παρὰ ταῖς Ἰνδοῖς καὶ αἱ 18 χιλιάδες τῶν θεῶν παρὰ τῇ Ἡσιόδῳ εἶνε ἀναμφιβόλως ἀστέρες. Οἱ Ἰνδοὶ λατρεύοντες τὸν Κριὸν θεὸν τῶν ἑπτὰ οὐρανῶν ἀναμφιβόλως ὑπενόουν τὸν ἥλιον. Ἡ ἀστρολατρεία παρήγαγε τὴν πίστιν εἰς τὴν εἱμαρμένην, εἰς τὸν ἀπόλυτον προορισμόν, καθ' ὃν ὁ ἀδύνατος ἄνθρωπος δέον νὰ κλίνῃ τὴν κεφαλήν του καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τῶν κωλυμάτων. Ἡ πίστις εἰς τὴν εἱμαρμένην εἶνε ἡ ἀφορμὴ τῆς ὀκνηρίας καὶ ἡ πηγὴ τῆς ἀπαθείας. Ἀπεναντίας ἡ πίστις τοῦ Ἀβραὰμ ἦν πίστις εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, πίστις εἰς τὸ δυνατὸν ἐκφυγεῖν διὰ τῶν μόχθων καὶ πόνων τὸν ἐπαπειλοῦντα κίνδυνον. Συγκρίνοντες τὴν ἀστρολατρείαν πρὸς τὴν μονοθεΐαν εὑρίσκομεν τὰς δύο ἐποχὰς τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν ἀρχικὴν ἐποχὴν ἐν ᾗ ὁ ἄνθρωπος ἐταπεινοῦτο καὶ ὑπετάσσετο εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἐποχὴν, ἐν ᾗ οὗτος διὰ τῆς διανοίας του ἐχρησιμοποίησε τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ ἠνάγκασεν αὐτὰς ὅπως τῷ δουλεύωσιν ἐν τῷ βίῳ του.

Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΕΧΘΡΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΒΙΩΝ.

Οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου ὁ διάσημος Ἄγγλος βακτηριολόγος Οὐάρδ ἐποιήσατο πρὸ τοῦ βασιλικοῦ πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου λίαν ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν μελετῶν του ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν μικροβίων, ἐπὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς γονιμοποιήσεως αὐτῶν. Παρῆλθον ἤδη εἴκοσι σχεδὸν ἔτη ἀφότου οἱ Δόουν καὶ Μολὰν ἰσχυρίζοντο ὅτι τὰ βακτηρίδια τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν, ἅτινα ὑπὸ τοὺς συνήθεις ὅρους πολλαπλασιάζονται ἐν ὑγραῖς ὀρεπτικαῖς ὕλαις (π. χ. ζωμῷ ἐκ κρέατος) παύουσι, νὰ αὐξάνωνται ἐκτιθέμενα ἐν τῷ ἡλῳ. Ἡ θεωρία αὕτη κατ' ἀρχὰς διήγειρεν ἀμφιβολίαν, ὅτε δὲ μετὰ ταῦτα πολλοὶ ἀπεδέχθησαν αὐτὴν ἀπέδιδον τὴν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μικροβίων εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν θερμῶν ἀκτίνων αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις ἕτεροι γινώσκοντες ἐκ πείρας ὅτι τὰ βακτηρίδια ὑφίστανται ἄνευ τινος βλάβης καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν μεγίστην θερμότητα ἰσχυρίζοντο (ἰδίᾳ ὁ Ἀρλόγγ καὶ ὁ ῥῶσσος φυσιοδίφης Γιανόβσκης) ὅτι οὐδεμίαν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν μικροβίων ἐξασκεῖ ἡ θερμότης τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἐν τούτοις τὸ ζήτημα τοῦτο περὶ τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῶν μικροβίων τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ μετὰ τὰς ἐρεύνας τοῦ Ἀρλόγγου καὶ Γιανόβσκη ἔμενεν ἀνοικτὸν, διότι παρεῖχε πολλὰς δυσχερείας. Ἐπιστήμονές τινες μέχρις ἐσχάτων ἐπεφαίνοντο, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μελετῶν τοῦ Γάλλου βακτηριολόγου Ροῦ, ὅτι αἱ φωτειναὶ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου παράγουσι χημικὰς ἀλλοιώσεις ἐν τῷ ὑγρῷ ἐν ᾧ βιοῦσι τὰ μικρόβια, ὀξυδοῦσαι αὐτὰ καὶ καθιστῶσαι ἀνεπίδεκτα πρὸς διατροφὴν αὐτῶν. Τοιαύτη ὅμως ὑπόθεσις ἔχρηζεν ἀποδείξεως. Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται κατὰ πόσον ἀόριστοι ἦσαν αἱ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου θεωρίαι καὶ ὁπόσην σπουδαίαν σημασίαν κέκτηνται αἱ περὶ τούτου ἔρευναι τοῦ Οὐάρδου, ὅστις διὰ σειρᾶς ὅλης πειραμάτων κατέδειξε τὴν καταστρεπτικὴν ἐπίδρασιν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν βακτηριδίων καὶ τῶν σπερμάτων αὐτῶν. Ἰδίᾳ πολύτιμοι εἶνε

ρευ ναι αὐτοῦ περὶ τῶν σπερμάτων τῶν βακτηριδί ων, διότι μέχρι τοῦδε ὑπετίθετο ὅτι ταῦτα εἶνε ἱκανὰ νὰ ἐξουδετερώσωσι διαφόρους ἐπιδράσεις, ὅτι δύνανται νὰ ἀντιστῶσιν εἰς τὸ μέγιστον ψῦχος καὶ ἑπομένως καὶ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Καὶ πραγματικῶς πολλοὶ βακτηριολόγοι καὶ μέχρι σήμερον ἐξακολουθοῦσι νὰ ἔχωνται ταύτης τῆς ὑποθέσεως. Ὁ γνωστὸς καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Μόσχας Βοστόκοφ ἐν τῷ ἐγχειριδίῳ του περὶ τῶν βακτηριδίων ἀναφέρει ὅτι ἡ διαρκὴς ἐπενέργεια τοῦ φωτὸς τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῶν μικροοργανισμῶν παραλύει ταῦτα, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ σπέρματα αὐτῶν. Ἐὰν ἡ θεωρία αὕτη ἦν ἀληθὴς, τότε ἡ ὠφέλεια ἣν παράγουσιν αἱ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῶν μικροβίων, δὲν θὰ ἦτο τόσον σπουδαία, διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ σπέρματα αὐτῶν δὲν θὰ κατεστρέφοντο. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ θεωρία αὕτη κατεδείχθη ἐσφαλμένη. Τὰ πειράματα τοῦ Οὐάρδου κατέδειξαν, ὅτι τὸ ἡλιακὸν φῶς ἐξολοθρεύει οὐ μόνον αὐτὰ τὰ μικρόβια ἀλλὰ καὶ τὰ σπέρματα αὐτῶν. Ἐρευνῶν τὰ βακτηρίδια, ἅτινα ἐπιφέρουσι τὴν γάγγραιναν, ὁ Οὐάρδος ἐξεπλάγη παρατηρήσας ὅτι ταῦτα κατεστράφησαν ἔν τινι ὑαλίνῳ δοχείῳ ἐκτεθέντι ἐν τῷ ἡλίῳ, Ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τοῦ πρώτου τούτου πειράματος, ὁ Οὐάρδος ἐξηκολούθησε τὰ πειράματα, τῶν ὁποίων τινὰ θὰ περιγράψωμεν.

Ἐν δ.υλισμένῳ ὕδατι οὗτος ἔθεσε σπέρματα τῶν βακτηριδίων τῆς γαγραίνης καὶ μέρος τι αὐτῶν ἐξέθηκεν ἐν τῷ ἡλίῳ. Μετά τινα χρόνον τά τε ἐκτεθέντα καὶ μὴ εἰς τὸ ἡλιακὸν φῶς ἰδιαιτέρως ἐπέχυσεν ἐπὶ ὑελίνων πλακῶν κεκαλυμένων ὑπὸ διαλυθείσης ζελατίνης. Μετά τινας ὥρας παρετήρησεν ὅτι τὸ ἐκ τῶν σπερμάτων τῶν βακτηριδίων (μὴ ἐκτεθέντων ἐν τῷ ἡλίῳ) καὶ διαφανοῦς ζελατίνης συγκείμενον στρῶμα ἤρξατο κατ' ὀλίγον νὰ ἀμαυρώνηται. Τὴν αἰτίαν τούτου ὁ Οὐάρδ ἀποδίδει εἰς τὸ ὅτι τὰ σπέρματα τῶν βακτηριδίων ἐζωογονήθησαν καὶ παρήγαγον μυριάδας νέων βακτηριδίων, ἅτινα διὰ τῆς αὐξήσεώς των ἠμαύρωσαν τὸ διαφανὲς στρῶμα τῆς πλακός

Τὸ ἀντίθετον φαινόμενον παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ στρώματος τῆς ὑάλου τοῦ συγκειμένου ἐκ δ.αφανοῦς ζελατίνης καὶ σπερμάτων τῶν βακτηριδίων ἐν τῷ ἡλιακῷ φωτὶ ἐκτεθέντων. Οὐδεμία ἀμαύρωσις παρατηρεῖται ἕνεκα τοῦ ὅτι τὰ σπέρματα τῶν βακτηριδίων ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς κατεστράφησαν.

Ὁ Οὐάρδος δὲν περιωρίσθη εἰς τοῦτο μόνον τὸ πείραμα· οὗτος ἐποίησεν ὅλην σειρὰν ἑτέρων ἐρευνῶν, αἵτινες ἐναργῶς κατέδειξαν ὅτι τὸ φῶς πραγματικῶς ἐξασκεῖ καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν μικροβίων.

Ἰδίᾳ ἐνδιαφέροντα εἶνε τὰ ἀκόλουθα πειράματα. Σταγόνες τινὲς διυλισμένου ὕδατος καὶ σπερμάτων τῶν βακτηριδίων ἐπιχέονται ἐντὸς θερμῆς διαλελυμένης ζελατίνης, ἥτις μετὰ ταῦτα ἐμβάλλεται ἐντὸς ὑαλίνου δοχείου λείου τὸν πυθμένα. Ἡ ζελατίνη ταχέως πήγνυται, ἀποτελεῖ λεπτὸν στρῶμα περιέχον πολλὰ ἀόρατα τῷ γυμνῷ ὀφθαλμῷ σπέρματα τῶν μικροβίων. Εἶτα τὸ στόμιον τοῦ δοχείου ἐμφράσσεται διὰ πώματος ἐκ λευκοσιδήρου, περικαλύπτεται πανταχόθεν ὅπως μὴ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου διέλθωσι δι' αὐτοῦ ἐκ τῶν μερῶν καὶ ἀνοίγεται μικρά της ὀπή ἐπὶ τοῦ ἐκ λευκοσιδήρου πώματος οὕτως ὥστε μόνον δι' αὐτῆς νὰ διεισδύωσιν κατ' ἔτος αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καὶ νὰ φωτίσωσιν ἐλάχιστον μέρος τοῦ ἐν τῷ πυθμένι τοῦ δοχείου στρώματος. Μετὰ παρέλευσιν δύο τριῶν ὡρῶν ἐνίοτε δὲ καὶ πλέον, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τοῦ φωτὸς, τὸ πῶμα ἐργάζεται ἐκ τοῦ στομίου τοῦ δοχείου καὶ τοῦτο τίθεται ἐν σκοτεινῷ τόπῳ θερμαινομένῳ ὑπὸ διαρκοῦς θερμοκρασίας, ἀναγκαίας πρὸς αὔξησιν τῶν σπερμάτων. Ἐνόσῳ τὸ δοχεῖον ἦν ἐκτεθειμένον ἐν τῷ ἡλίῳ,ἐν τῷ πυθμένι αὐτοῦ οὐδεμία ἀλλοίωσις παρατηρεῖται· μετὰ δὲ δύο, τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ ἐν σκοτεινῷ τόπῳ τὰ ἐπὶ τοῦ πυθμένος αὐτοῦ σπέρματα τῶν μικροβίων ἄρχονται νὰ αὐξάνωσι καὶ νὰ παράγωσι κατὰ μυριάδας βακτηρίδια, ἅτινα θεώμενα διὰ τοῦ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ παρίστανται ὡς μελαναὶ κηλίδες αἵτινες βαθμηδὸν μεγεθύνονται. Ἐπὶ τέλους ὅλος ὁ πυθμὴν τοῦ δοχείου καθίσταται ἀμαυρὸς, ἐκτὸς μόνον ἐκείνου τοῦ μέρους αὐτοῦ ὅπερ διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ πώματος αὐτοῦ διερχομένου ἡλιακοῦ φωτός. Μόνον τὸ ὑπότοῦ ἡλίου φωτισθὲν μέρος διατελεῖ ἐντελῶς διαυγές.

Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἐν τῷ ἐκ ζελατίνης καὶ σπερμάτων τῶν βακτηριδίων στρώμματι τοῦ πυθμένος τοῦ δοχείου διαμένει δαφανὲς μόνον ἐκεῖνο τὸ μέρος ὅπερ κατηυγάζετο ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Τὸ πείραμα τοῦτο εἶνε λίαν σπουδαῖον, διότι καταδεικνύει οὐ μόνον τὴν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν τοῦ φωτὸς ἐπὶ τῶν σπερμάτων τῶν μικροβίων, ἀλλὰ καὶ ἐξηγεῖ κατὰ πόσον ταῦτα εἶνε εὐαίσθητα εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ φωτός. Ἕκαστον σπέρμα ἐφ' οὗ ἔπεσεν ἀκτὶς τοῦ ἡλίου καταστρέφεται καὶ δὲν δύναται νὰ παράξῃ βακτηρίδιον· ἐκ τούτου δὲ ἐξηγεῖται ἡ παρατηρουμένη ἐν τῷ ἐκτεθέντι ἐν τῷ ἡλίῳ μέρει τοῦ στρώμματος διαφάνεια.

Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι οὐ μόνον αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καταστρέφουσι τὰ μικρόβια ἀλλὰ καὶ

τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς. Ἰδοὺ ὁ ἀδυσώπητος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὑπαίτιος τῶν παντοειδῶν ἀσθενειῶν, φοβεῖται ἐκ τοῦ φωτὸς, διότι ἀποθνήσκει ἐκ τῶν ζωογόνων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Καταδείξας ὅτι οὐ μόνον τὰ μικρόβια ἀλλὰ καὶ τὰ σπέρματα αὐτῶν θανατοῦνται ὑπὸ τοῦ φωτὸς, ὁ Οὐάρδ εὐκόλως ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἐξόντωσις αὐτῶν παράγεται ἐκ τῆς ἀμέσου ἐπιδράσεως τοῦ φωτὸς ἐπ' αὐτῶν τῶν σπερμάτων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν ἐν οἷς συνήθως διαιτῶνται. Καὶ πράγματι, ὅπως ἀποδείξῃ ὁ Οὐάρδος τοῦτο ἔλαβεν ἀγγεῖον πλῆρες ζωμοῦ καὶ πρὸ τοῦ νὰ θέσῃ ἐν αὐτῷ σπέρματα μικροβίων ἐξέθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ ἡλίῳ, εἶτα δὲ ἔθεσεν ἐν σκοτεινῷ τόπῳ. Μετά τινα χρόνον παρετήρησεν ὅτι τὰ σπέρματα ἐγονιμοποίησαν, διότι μόνον ὁ ζωμὸς ἐφωτίσθη ὑπὸ τοῦ ἡλίου οὐχὶ δὲ ταῦτα. Διὰ τοῦ πειράματος τούτου ὁ Οὐάρδος κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ ὑγρὰ ἐκτιθέμενα ἐν τῷ ἡλίῳ οὐδεμίαν βλάβην ὑφίστανται καὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ συντηρῶσι τὰ ἐν αὐτοῖς διαιτώμενα μικρόβια ἀρκεῖ μόνον τὰ τελευταῖα νὰ τεθῶσι κατὰ τὴν φύλαξιν τῶν ὑγρῶν ἐν σκοτεινῷ τόπῳ.

Ἀπέμενε μόνον νὰ σαφηνισθῇ ὁποῖαι ἀκριβῶς φωτειναὶ ἀκτῖνες καταστρέφουσι τὰ σπέρματα τῶν μικροβίων ; Περὶ τούτου τοῦ ζητήματος μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων ὑφίστατο πλήρης διαφωνία. Τινὲς ἀπέδιδον τὴν καταστρεπτικὴν ἐπὶ τῶν μικροβίων ἐνέργειαν εἰς πάσας τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς, ἕτεροι μόνον εἰς τὰς ἐρυθρὰς καὶ ἰόχρους ἀκτίνας, ἄλλοι δὲ δὲν παρεδέχοντο τὸ ὅτι αἱ ἐρυθραὶ ἀκτῖνες ἐξασκοῦσι καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν μικροβίων. Τίνος ἡ γνώμη εἶνε ἀληθής ; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἔδωκαν ὡρισμένην ἀπάντησιν τὰ πειράματα τοῦ Οὐάρδου, ὅστις διὰ πολλῶν πειραμάτων ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ἐρυθραί, πορτοκαλλόχροοι καὶ ξανθαὶ ἀκτῖνες οὐδόλως ἐπενήργησαν βλαβερῶς ἐπὶ τῶν σπερμάτων, ἅτινα καίπερ ἐκτεθέντα εἰς αὐτὰς διετήρησαν τὴν πρὸς γονιμοποίησιν ἱκανότητά των, ὅτι μόνον αἱ κυαναῖ καὶ ἰόχροοι ἀκτῖνες κατέστρεψαν τὴν ζωὴν τῶν σπερμάτων·

Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἑτέρων ἀποδείξεων πρὸς κατάδειξιν τοῦ ὅτι τὰ σπέρματα τῶν μικροοργανισμῶν, καίτοι δὲν καταστρέφονται ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ ψύχους καὶ πολλῶν ἑτέρων ἐξωτερικῶν φυσικῶν ἐνεργειῶν, ἐξοντοῦνται ὑπὸ τοῦ φωτός, ἰδίᾳ ὑπὸ τῶν κυανῶν καὶ ἰοχρόων ἀκτίνων αὐτοῦ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθῇ, ὅτι αἱ ῥηθεῖσαι ἀκτῖνες ἐξασκοῦσι καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν σπερμάτων ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν μικροοργανισμῶν, ἐπὶ τῆς αὐξήσεως καὶ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν καὶ ἐν γένει ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Ἐκ πάντων τῶν μέχρι τοῦδε ῥηθέντων δυνάμεθα νὰ ἐξάξωμεν ἐν σπουδαῖον συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ τὸ φῶς εἶνε ὁ ἀδυσώπητος ἐχθρὸς τῶν ὀργανισμῶν. Τοῦτο ἀναφέρεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἴ τε τὰ βακτηρίδια τὰ προξενοῦντα τὰς νόσους καὶ τὰ λοιπὰ μικρόβια. Πανταχοῦ ὅπου διεισδύει φως ὁ πολλαπλασιακαὶ ἡ αὔξησις τῶν μικροσκοπικῶν τούτων ὄντων σταματᾷ. Ὅθεν εἰς πάντα καθίσταται καταληπτὸν ὁπόσην σπουδαιότητα κέκτηται ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν ἡμῶν τὸ φῶς ἐν τοῖς οἰκήμασιν ἡμῶν, ἐν γένει ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν. Ἕκαστος μετὰ τὰ λεχθέντα ἀγνοεῖ ὁποῖα μολυντικὰ καὶ νοσοποιὰ μικρόβια διαιτῶνται ἐν ταῖς σκοτειναῖς γωνίαις, ἐν τοῖς σκοτεινοῖς ὑπογείοις ὅπου δὲν διεισδύει τὸ φῶς καὶ ὅπου τὰ μικρόβια ὁλοτελῶς διαφεύγουσι τὴν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται διατὶ ἀκριβῶς κατὰ τὰς ὁμιχλώδεις ἡμέρας τοῦ φθινοπώρου ὅταν ἀποκρύπτωνται ἀφ' ἡμῶν αἱ ζωογόνοι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἐνσκήπτουσι παντοειδεῖς ἐπιδημικαὶ νόσοι. Ὑποθέτουσί τινες ὅτι ἀκριβῶς κατὰ τὸ θέρος, κατὰ τὴν μεγάλην θερμότητα, πολλαπλασιάζονται ἰσχυρῶς τὰ μικρόβια, διότι τότε οἱ ρύακες, οἱ βαλτώδεις τόποι εἶνε πλήρης ὀργανικῶν οὐσιῶν. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη θὰ ἐπηλήθευεν, ἐὰν δὲν ἐπενήργουν αἱ ζωογόνοι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἐὰν δὲν ἀντενακλῶντο ἐκεῖναι αἱ κυαναὶ ἀκτῖνες τοῦ φωτός, αἵτινες καταστρέφουσι τοὺς μικροοργανισμούς. Ἀλλ' ἕνεκα τῆς καταστρεπτικῆς δυνάμεως, ἕνεκα τοῦ πολλοῦ φωτός, τὰ ὕδατα κατὰ τὸ θέρος, ὡς ἀπέδειξεν ὁ Οὐάρδος δι' ἀκριβῶν ὑπολογισμῶν, περιέχουσιν ἐν ἑνὶ κυβικῷ ὑφεκατοστομέτρῳ ὀλιγώτερα μικρόβια ἢ κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἐὰν κατὰ τὸ θέρος ἐνσκήψῃ ἐπιδημικήτις,νόσος αὕτη προέρχεται οὐχὶ ἐκτοῦ διαυγοῦς ὕδατος ἀλλ' ἐκ τοῦ θολοῦ, διότι τὸ διαυγὲς ὕδωρ εὐκολώτερον διεισδύεται ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός· ἀπεναντίας ἐν τῷ θολῷ ὕδατι δυσκόλως διεισδύουσιν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἑπομένως ἐν αὐτῷ μετὰ πολλῆς εὐχερείας παράγονται τὰ μικρόβια, ἅτινα προσβάλλουσι τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἰδοὺ διατὶ τὰ βακτηρίδια τοῦ τύφου, π. χ., διαιτῶνται κατὰ τὸ θέρος ἐν τοῖς θολοῖς ὕδασι ἐν οἷς ἀδύνατον νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὰς καταστρεπτικὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου. Δέον νὰ μὴ παραλείψωμεν ὅτι ἐνῷ χρόνῳ τὸ φῶς καταστρέφει τὰ μικρόβια, τοῦτο ἐξεγείρει τὴν ἐνέργειαν, δίδει ζωὴν εἰς τὰ μεγαλείτερα ὄντα, ἐνισχύει τὸν ὀργανισμὸν καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἱκανὸν νὰ

ἀνθίσταται πρὸς τοὺς διαφόρους νοσοποιοὺς παρασίτους. Οὐδόλως θαυμαστὸν εἶνε τὸ ὅτι ἀκριβῶς ἐν τοῖς σκοτεινοῖς τόποις καὶ καιροῖς ὁ ἄνθρωπος δὲν αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὑγιῆ καὶ ἀσθενῆ ἐκ διαφόρων νόσων. Ὁ σκοτεινὸς καὶ ὁμιχλώδης καιρὸς συντελεῖ εἰς τὴν παραγωγὴν παντοειδῶν παρασίτων ἐπιβλαβῶν τῇ ὑγείᾳ τοῦ ἀνθρώπου. Οὐ μόνον δὲ τὰ βακτηρίδια ἐνισχύουσι τὴν καταστρεπτικήν των ἐνέργειαν ἐν τῷ ὁμιχλώδει καὶ σκοτεινῷ καιρῷ, ἀλλὰ καὶ ἐνσκήπτουσι διάφοροι μυκητοειδεῖς ἀσθένειαι ἐν τοῖς φυτοῖς. Ἀπεναντίας αἱ ἀσθένειαι τῶν φυτῶν ἐξαπθενοῦσι καὶ τελείως ἐκλείπουσιν ἐν τῷ αἰθρίῳ καιρῷ. Ἐν τέλει τὸ ἄπλετον τοῦ φωτὸς ἐν τοιούτοις ὑψηλοῖς τόποις, οἷοι εἶνε αἱ Ἄλπεις, αἵτινες πανταχόθεν φωτίζονται ὑπὸ τοῦ ἡλίου, χρησιμεύει ὡς σαφὴς ἐξήγησις τοῦ ὅτι ὁ ἀὴρ τῶν ὑψηλῶν τόπων εἶνε τελείως καθαρὸς ἀπὸ βακτηριδίων. Ἐνίοτε συμβαίνει, ὥστε τὰ σπέρματα τῶν μικροβίων νὰ φέρωνται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου· τότε ταῦτα γονιμοποιοῦνται καὶ πολλαπλασιάζονται ἐν ὁμιχλώδει καὶ σκοτεινῷ μέρει, καταστρέφονται δὲ καὶ καθίστανται ἀβλαβῆ ἐν ἀνεφέλῳ καὶ φωτοβόλῳ ἡμέρᾳ. Ἡ ἀξιοσημείωτος ἐπίδρασις τοῦ παντὸς ἰδίᾳ τῶν κυανῶν καὶ ἰοχρόων ἀκτίνων τοῦ ἡλίου παρέχει ἡμῖν ἱκανοποιοῦσαν ἐξήγησιν καὶ ἐν ἑτέρᾳ χώρᾳ τῆς ἐπιστήμης. Ἐννοοῦμεν ἤδη, ὅτι τὸ φῶς ἐξασκεῖ μεγάλην ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τοῦ χρώματος τῶν ἀνθέων. Οἱ αὐτοὶ ὅροι οἵτινες καταστρέφουσι τά τε μικρόβια καὶ τὰ σπέρματα αὐτῶν, αὐξάνουσι τὴν δύναμιν καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν χρωμάτων τῶν φυτῶν. Ἐπὶ τῶν Ἄλπεων π. χ. ὡς ἀκριβῶς κατέδειξεν ὁ Τσούδη καὶ ἕτεροι πολλοὶ φυσιοδίφαι, τὰ φυτὰ διακρίνονται διὰ λαμπρῶν χρωμάτων. Ἐπίσης ὡραιότατα χρώματα ἔχουσι τὰ φυτὰ καὶ ἐν ταῖς πολικαῖς χώραις, ὅπου καθ' ὡρισμένον καιρὸν τοῦ ἔτους, ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας κατὰ συνέχειαν καταυγάζει ὁ ἥλιος, βασιλεύει ἄπλετον φῶς. Τὸ ἀμυδρὸν φῶς ἐξασκεῖ ἀντίθετον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἀνθέων. Τὰ ἄνθη τὰ ἐν τοῖς δωματίοις κρατούμενα, πάντοτε ἔχουσιν ἀσθενέστερον καὶ πελιδνότερον χρῶμα, τὰ δὲ ἐν τοῖς κήποις ἀνθοῦντα διακρίνονται δι' ἰσχυρῶν καὶ λαμπρῶν χρωμάτων. Μεταφέρετε ἐκ τῆς αἰθούσης εἰς τὸν κῆπον τὰ ἄνθη, ἐκθέσετε αὐτὰ εἰς τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου καὶ διὰ μιᾶς θὰ παρατηρήσητε ὅτι τὰ πελιδνὰ αὐτῶν χρώματα μεταβάλλονται εἰς ζωηρὰ καὶ λαμπρά. Ὁ τῶν ὅλων Θεὸς ἐποίησε τὸν οὐρανόν. Οὗτος ἔδωκε τὸ φῶς ὅπως ζωογονεῖ τὸν ἄνθρωπον καὶ καταστρέφει τοὺς ἀοράτους του ἐχθρούς.

ΟΙ ΦΟΝΕΥΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΖΟΜΕΝΟΙ

ΕΝ ΤΩ ΠΕΔΙΩ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

Ἡ πρόοδος, εἰς ἣν ἀφίκετο ἡ στρατιωτικὴ τέχνη διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῶν τελειοτάτων ταχυβόλων ὅπλων οὐδόλως ηὔξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων τῶν ἑκάστοτε προσφερομένων τῷ θεῷ Ἄρει ἐν τοῖς πεδίοις τῶν μαχῶν. Ἀπεναντίας οἱ πόλεμοι τὴν σήμερον δὲν εἶνε τόσον θηριώδεις, τόσον σκληροί, τόσον ἀποτρόπαιοι καὶ τόσον αἱματηροί ὅσον ἦταν ἐμάχοντο στῆθος πρὸς στῆθος διὰ τοῦ ψυχροῦ ὅπλου. Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει ὅτι μετὰ τὴν μάχην ἐν Αἰκίῳ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μάριος ἀπεδίωξε τοὺς Κίμβρους καὶ Τεύτονας ἐκ τῆς Γαλλίας τὸ 102 ἔτος π. Χ., οἱ πεσόντες ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης διέμειναν ἄταφοι καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν χειμερινῶν βροχῶν τὰ πτώματα διαλυθέντα ἐπὶ τοσοῦτον ἐγονιμοποίησαν τὰς γαίας, ὥστε τὸ ἀκόλουθον ἔτος ἔκτακτος ἐγένετο εὐφορία. Οἱ δὲ Μασσαλιῶται διὰ τῶν ἀνθρωπίνων ὀστέων περιέφραττον τὰς ἀμπέλους των ἅτινα συνέλεγον ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱστορικοὺς ἐν ἔτει παρὰ τὸ Πικτάβιῳ μάχῃ τῷ 739, ἐν ᾗ ἐνίκησε Κάρολος ὁ Μαρτέλος ἀποδιώξας τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τοῦ κράτους του, ἔπεσαν τριακόσιαι χιλιάδες στρατιωτῶν. Ἐν τῇ παρὰ τὸ Crecy μάχῃ τὸ 1346 οἱ Γάλλοι ἐφόνευσαν πλέον τῶν 10 χιλιάδων πολεμίων. Οὗτοι τὸ 1356 ἀπώλεσαν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης παρὰ τὸ Πικτάβιον 11 χιλιάδ. ἀνδρῶν, τὸ δὲ 1415 ἐν Ἀτσινκούρ 10 χιλιάδας. Ἐν τῷ βασιλείῳ Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου τετάρτου ἰδίᾳ συνέβαινον καταστρεπτικοὶ πόλεμοι καθ' οὓς ὁλόκληρα συντάγματα κατεστρέφοντο, ἰδίᾳ οἱ ἀξιωματικοὶ προπορευόμενοι τοῦ στρατοῦ ἀφειδῶς ἐθερίζοντο. Ἐν Νερβίνδεν (Λουξεμβούρ), μετὰ τὴν μάχην ἐτάφησαν 20 χιλ. νεκροί, ἐκ τῶν ὁποίων 12 χιλ. ἀνήκων εἰς τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα. Ἐν τῇ ἐν Μαλπλακὲ μάχῃ ἔπεσαν 21 χιλ. στρατιῶται. Ἐν γένει κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα λαβοῦσαι χώραν μάχαι ἦσαν αἱματωδέστεραι παρ' ὅσον ἡμεῖς ὑποθέτομεν. Κατὰ τὸ 1686 Λουδοβίκος ὁ δέκατος τέταρτος ἐξεπλάγη ἰδὼν ὅτι ὁ συνταγματάρχης Ἡμεκούρ εἶχεν ἐν τῷ συντάγματί του καὶ τοὺς ὀκτὼ υἱούς του καὶ συνεχάρη αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἡρωικῇ του πράξει. Αἴ, δὲν εἶνε ὅλοι ἐδῶ, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ συνταγματάρχης. Εἶχον πέντε ἀδελφούς, οἵτινες ἅπαντες ἔπεσον ὑπὲρ τῆς Γαλλίας ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης. Μετά τινα χρόνον πέντε υἱοὶ τοῦ συνταγματάρχου Ἡμεκοὺρ ἐφονεύθησαν ἐν τῇ

παρὰ τὸ Στάνκερκ μάχῃ τὸ 1692 ὅτε ὁλόκληρον σχεδὸν σύνταγμα εἶχεν ἐξοντωθῆ.

Ναπολέων ὁ πρῶτος ἀπώλεσεν ἐν τῇ ἐν Ἐσλιγγ μάχῃ τὸ 1809 μόνον 16 χιλιάδας στρατιωτῶν, ὅτε ἑκατέρωθεν εἶχον φονευθῆ 42 χιλ. Ἐν τῇ τοῦ Βαγρὰμ μάχῃ ἐκ τῶν 270 χιλ. μαχομένων ἐφονεύθησαν 50 χιλ. ἐν τῇ παρὰ τὴν Μόσχαν μάχῃ τὸ 1812 ἐκ τῶν 270,000 μαχητῶν ἀπέθανον 80 χιλ. ἐν δὲ τῇ φοβερᾷ μάχῃ τῆς Λειψίας ἐκ τῶν 460 χιλ. μαχομένων ἔπεσον 110 χιλ. ἐκ τῶν ὁποίων μόνον 50 χιλ. ἦσαν Γάλλοι.

Ἐν τῷ Ἰταλικῷ πολέμῳ τὸ 1859 ὅτε εἶχον ἤδη εἰσαχθῆ καὶ τηλεβόλα τοῦ νέου συστήματος, ἀπέθανον συγκριτικῶς ὀλιγώτεροι στρατιῶται· ἐν Μαντζέντα ἐκ τῶν 300 χιλ. μαχομένων 38,288 ἔμειναν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐξ ὧν 12,713 παρευθὺς ἐξέπνευσαν· ἐν δὲ τῷ Σολφερίνῳ 38,927. Ἐν τῇ μάχῃ τῆς Σαδόβας τὸ 1866 ἥτις θεωρεῖται ὡς δευτέρα κατὰ τὴν τρομερότητα μετὰ τὴν μάχην τῆς Λειψίας ἐκ τῶν 336,010 μαχομένων ἔπεσαν 51,965 ἄνδρες. Ἐν τῷ Γαλλογερμανικῷ πολέμῳ τὸ 1870 ὅτε οἱ μὲν Γερμανοὶ εἶχον ταχυβόλα καὶ τηλεβόλα ὄπισθεν γεμώμενα, οἱ δὲ Γάλλοι πυροβόλα τοῦ συστήματος Σασπὸ ἀξιόλογα περὶ τὴν ἐπιτυχῆ βολήν, αἱ ἀπώλειαι ἑκατέρων τῶν μερῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τῶν πολέμων κατὰ τὸν μεσαίωνα, τὴν ἐποχὴν Λουδοβίκου τοῦ δεκάτου τετάρτου καὶ τὴν πρώτην Γαλλικὴν Αὐτοκρατορίαν ἦσαν ἀσήμαντοι. Ἐν δύο σοβαραῖς μάχαις, δηλαδὴ ἐν Ρενζοβίλ ἔπεσεν 26,310 ἐκ τῶν 230 χιλ. μαχομένων, καὶ ἐν Σενπριβᾷ ἐκ τῶν 333,412 μαχομένων ἐτραυματίσθησαν καὶ ἀπέθανον 27,522.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἐναργῶς καταδεικνύουσιν ὅτι διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῶν νέων ταχυβόλων ὅπλων συγκριτικῶς πρὸς τὰς τοῦ παλαιοῦ χρόνου εἶνε ἧττον αἱματωδέστεραι.

Η ΗΓΕΜΟΝΙΣ ΒΙΣΜΑΡΚ

ΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΣ ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΒΙΣΜΑΡΚ

Ὁ ρῶσος διπλωμάτης Λομπανὸφ ἐδημοσίευσεν ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Πετρουπόλεως «Νόβογε Βρέμια» (Νέος Χρόνος), τὸ ἀκόλουθον περὶ τῆς Βίσμαρκ·

«Κατ' Αὔγουστον τοῦ 1879 διέτριβον ἐν Γαστάιν, ὅπου εὗρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συστηθῶ εἰς τὴν ἡγεμονίδα Βίσμαρκ, ἀφοῦ πρότερον ἐγνώρισα τὸν σύζυγόν της. Ἐσυνείθιζον καθ' ἑκάστην νὰ ποιῶ ἑωθινοὺς περιπάτους ἀκόμη πρὶν ἢ ὁ ἥλιος φωτίσῃ τὰ ὄρη ταύτης τῆς πόλεως. Ἐν τινι τῶν περιπάτων μου, διαβαίνων παρὰ τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἔζη ὁ ἡγεμὼν Βίσμαρκ, συνήντησα τὴν ἡγεμονίδα ἐν ἁπλῇ πρωινῇ ἐνδυμασίᾳ κρατοῦσα πλῆθος μαρανθέντων ἀνθοδεσμῶν. Προσαγορεύσας αὐτήν, τὴν ἠρώτησα μετ' ἐκπλήξεως ποῦ ὑπάγει τόσον ἐνωρὶς καὶ διατί φέρει τόσον πολλὰ μαραμένα ἄνθη; Ἄχ! ἀπήντησεν αὕτη μετ' ἐνθουσιασμοῦ καθ' ἑκάστην πανταχόθεν λαμβάνω πολλὰς ἀνθοδέσμας καὶ δὲν γνωρίζω τί νὰ κάμω ὅταν μαρανθῶσι· δὲν μοὶ ἐπιτρέπει ἡ καρδία μου νὰ τὰς ρίψω ἢ νὰ τὰς δώσω εἰς τοὺς ὑπηρέτας, οἵτινες θὰ πράξωσι τὸ αὐτό. Ἐγὼ πιστεύω ὅτι ἐξ ἀγαθῶν αἰσθημάτων στέλλονταί μοι ταῦτα τὰ ἄνθη καὶ θεωρῶ ὡς πλημμελὲς νὰ ρίψω ταῦτα ὅταν μαρανθῶσι, διὰ τοῦτο φέρω αὐτὰ ἐκεῖ· (ἔδειξε τὴν κοιλάδα ἔνθεν ἐπέστρεφον) ὅπως τὰ θάψω. Εἰποῦσα τούτους τοὺς λόγους, αὕτη ἐπιχαρίτως ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ταχέως ἐπορεύετο πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν κοιλάδα. Ἐγὼ δὲν ἐπρόφθασα νὰ τῇ ἀπαντήσω εἰς τοὺς συγκινητικοὺς τούτους λόγους, ἀλλ' οὗτοι βαθέως ἐνετυπώθησαν ἐν τῇ μνήμῃ μου. Ἔκτοτε παρῆλθον 15 ἔτη καὶ τώρα, ὅτε ἡ ἡγεμονὶς Βίσμαρκ ἐγκατέλιπε τὴν παροῦσαν ζωήν, μετ' αἰσθήματος ἰδιαιτέρου σεβασμοῦ πρὸς τὴν μεταστᾶσαν ἀναμιμνήσκομαι τὸ περιγραφὲν ἐπεισόδιον, ἐν ᾧ ὡς ἐν παροδικῷ ἀπαυγάσματι ἀντανακλᾶται ἡ συμπαθὴς καρδία τῆς συζύγου τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ ἀνδρὸς τοῦ παρόντος αἰῶνος.

Η ΚΗΡΟΠΟΙΙΑ ΕΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ)

Ἐξ ὅλων τῶν πόλεων τῆς Μακεδονίας τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ κηροποιίᾳ κατέχει τὸ Μοναστήριον (Βιτώλια). Οἱ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει κατασκευαζόμενοι κηροὶ φημίζονται καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν καὶ σημαντικὴ πώλησις αὐτῶν γίνεται. Περισσότερον τῶν δέκα χιλιάδων ὀκάδων ἀκατεργάστου κηροῦ καταναλίσκεται πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν. Δύο χιλιάδες ὀκάδων κηροῦ παράγονται ἐν αὐτῷ τῷ νομῷ Μοναστηρίου, ὁ δὲ λοιπὸς φέρεται ἐκ Σκοπείων, Σκόδρας, Αὐλῶνος, Κασσάνδρας, Σμύρνης καὶ Αἰγύπτου. Ὁ ἐκ διαφόρων μερῶν ἀγοραζόμενος κηρὸς ἔχει καὶ διάφορον χρῶμα. Οὕτω π. χ. ὁ τῆς Σμύρνης κηρὸς εἶνε λευκοκίτρινος, ὁ τῆς Αὐλῶνος κίτρινος, ὁ τῆς Αἰγύπτου ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ λεμονίου, ὁ δὲ τῆς Σκόδρας τὸ χρῶμα τοῦ χρυσομήλου. Οἱ κηροποιοὶ δὲν χωρίζουσι τὸν κηρὸν κατὰ τὸ χρῶμα του, ἀλλὰ τὸν διαφόρων χρωμάτων κηρὸν ἀναλύουσιν ἐν λέβητι, εἶτα δὲ χρωματίζουσιν αὐτὸν διὰδιαφόρων χρωμάτων. Τὰ λευκὰ κηρία γίνονται ἀφοῦ λευκαν-

θῇ ὁ κηρὸς ἐκτιθέμενος ἐν τῷ ἡλίῳ, τὰ δὲ κόκκινα καὶ ἔχοντα τὸ χρῶμα τοῦ πορτοκαλιοῦ κατασκευάζονται ἀφοῦ ἐν τῷ ἀναλυτέντι ἐντὸς τοῦ λέβητος κηρῷ προστεθῇ ποσότης τις ἐρυθροῦ πιπερίου. Τὸ κόκκινον χρῶμα παράγεται διὰ περισσοτέρας δόσεως πιπεριοῦ, τὸ δὲ χρῶμα τοῦ πορτοκαλιοῦ δι' ὀλιγωτέρας. Τὰ διαφόρων χρωμάτων κηρία ἔχουσι καὶ διαφόρους ἀγοραστάς. Οὕτω π. χ. ἐν Κρουτσόβῳ δαπανᾶται ἁγιοκῆρι φυσικοῦ χρώματος, ἐν Κιτσέβῳ καὶ Ἀχρίδι πωλοῦνται τὰ κύτρινα κηρία, ἐν Φλωρίνῃ προτιμῶνται τὰ κόκκινα, ἐν δὲ Καζάνῃ, Γηράνῃ, Ἐλβασάνῃ καὶ Καβάῃ τὰ λευκά. Ἐν γένει τὰ λευκὰ κηρία εὑρίσκουσιν ὀλιγωτέρους ἀγοραστάς. Ἐκ τοῦ κατεργασθέντος κηροῦ δύο μόνον χιλιάδες ὀκάδων δαπανῶνται ἐν Μοναστηρίῳ καὶ τοῖς περιχώροις, ὀκτὼ δὲ χιλιάδες αὐτοῦ ἐν ταῖς μνημονευθείσαις χώραις. Τὴν σήμερον ἐν Μοναστηρίῳ τὰ κηρία κατασκευάζονται ἐκ καθαροῦ κηροῦ. Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν οἱ κηροποιοὶ ἐνόθευον τὸν κηρὸν, ἀλλ' ἀποτραπέντες ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἁγίου Πελαγωνείας ἔπαυσαν νὰ νοθεύωσιν αὐτὸν καὶ τῇ ὁμοθύμῳ συμφωνίᾳ πάντων ἀπέρριψαν τὴν χρῆσιν λίπους ἢ φυτικῶν οὐσιῶν. Ἐκ καθαροῦ κηροῦ κατασκευάζονται πολύτιμοι λαμβάδες (ἐννοεῖται κατὰ τὸν ἐκ πάλαι παραδοθέντα τρόπον) καὶ διαφόρων εἰδῶν πλεκτὰ κηρία ἔχοντα τὸ σχῆμα μήλου, ἀπίου, κανίστρου, φιάλης, ποτηρίου, δεδεμένου βιβλίου κτλ. Ἡ κηροποιεία δὲν ἐτελειοποιήθη ἐν Μοναστηρίῳ, διότι ὡς ἐργάται πεισματωδῶς ἔχονται τοῦ ἀρχαίου πατροπαραδότου τρόπου ὡς εὐκολωτέρου, θεωροῦντες ὡς ἀνέφικτον τὴν ἀνάπτυξιν ταύτης τῆς τέχνης ἐν τῇ Δύσει. Ἡ τιμὴ τοῦ ἀκατεργάστου κηροῦ κυμαίνεται ἀπὸ 19 1]2—23 γρόσια τὴν ὀκὰν (πρὸς λίραν ὀθωμανικὴν 109 γρόσ.) ἡ δὲ τῶν χρωματιστῶν κηρίων ἀνέρχεται μέχρι 26 γροσ. τὴν ὀκὰν, ἡ τῶν λευκῶν τιμὴ ὑπερβαίνει ὀλίγον τὰ 30 γρ. Ἐν Μοναστηρίῳ ὑπάρχουσι 18 ἐργαστήρια, ἐν οἷς κατασκευάζονται ἁγιοκήρια, ἐκ τῶν ὁποίων 7 μόνον κατασκευάζουσι καὶ κηρία ἐκ λίπους. Οἱ κηροποιοὶ ἀποτελοῦσι συντεχνίαν ἥτις εἶνε ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα μουμτζὶ ἐσναφὴ, ἔχουσιν ἰδιαίτεραν ταμεῖον ἐν ᾧ φυλάσσονται αἱ μηνιαῖαι εἰσφοραὶ τῶν μελῶν γινόμεναι χάριν φιλανθρωπικῶν σκοπῶν. Ἡ συντεχνία αὕτη κατ' ἔτος ἑορτάζει τῇ 17 Δεκεμβρίου μνήμῃ τοῦ Προφήτου Δανιήλ.

ΑΝΤΙΔΙΦΘΕΡΙΤΙΚΟΝ ΥΓΡΟΝ

Αἱ Παρισιαναὶ ἐπιστημονικαὶ ἐφημερίδες ἐπ' ἐσχάτων λίαν ἐξεθείασαν τὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐπιτευχθέντα ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς διφθερίτιδος μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ νέου τρόπου γενομένην ἐν τῇ διαλέξει τοῦ ἰατροῦ Ρούσεα τοῦ πρὸς θεραπείαν τῆς διφθερίτιδος ὑγροῦ ἐν τῷ ἐν Βουδαπέστῃ συγκληθέντι συνεδρίῳ. Πολυάριθμοι ἔρευναι καὶ παρατηρήσεις γενόμεναι ἐν τῷ νοσοκομείῳ Τρουσσὸ, ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῶν παίδων καὶ ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν κατέδειξαν, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ ἀντιδιφθεριτικοῦ ὑγροῦ, ἐν ταῖς ἀσθενείαις ἐν αἷς ἁπαντᾶ ἡ οὕτω καλουμένη bacilla Lefieri ἀσφαλῶς ἐπιτυγχάνει. Οὐδεὶς σχεδὸν θάνατος ἐπακολουθεῖ τῇ διὰ τούτου τοῦ ὑγροῦ θεραπείᾳ. Τὸ αὐτὸ δύναταί τις νὰ εἴπῃ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ῥηθὲν βακτηρίδιον συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ cocus Bisani. Ἐὰν μετὰ τοῦ βακτηριδίου Λέρλερ συμπέσῃ καὶ ὁ σταμφιλόκοκος, τότε ἡ ἀσθένεια εἶνε σοβαρωτέρα. Ἐπὶ τέλους ἐὰν ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ἐμφανισθῇ ὁ τρεπτόκοκος, τότε αὕτη εἶνε λίαν σοβαρά. Αἱ τελευταῖαι δύο κατηγορίαι, καλούμεναι μικταὶ, ἐπακολουθούμεναι ὑπὸ τῆς πνευμονίας, ἐπιφέρουσι τὸν θάνατον. Οἱ ἀσθενοῦντες ἐκ τῆς ἁπλῆς διφθερίτιδος περιθάλπονται ἐν ἰδιαιτέρῳ θαλάμῳ τοῦ νοσοκομείου. Αἱ μεμβράναι ἐν τῷ λάρυγγί των ἐπιμελῶς παρατηροῦνται ὑπὸ τῶν ἰατρῶν. Μετὰ 24 ὥρας ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν ἀσθενῶν εἰς τὸ νοσοκομεῖον οἱ ἰατροὶ ἀποφασίζουσι τὸν τρόπον τῆς θεραπείας. Εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς φάσεις τῆς διφθερίτιδος προτοῦ ἔτι νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ εἶδος τοῦ βακτηριδίου ἐκτελεῖται ὑπὸ τὸ δέρμα ἔνεσις ἐξ ὀρροῦ. (serum). Ἰάθησαν πολλὰ παιδία ἀσθενοῦντα ἐξ ἁπλῆς διφθερίτιδος, τῶν ὁποίων τὸ στόμα ἦν πλῆρες μεμβρανῶν. Ἐν τέλει ῥητέον ὅτι ἐν Παρισίοις οὐδὲν συνέβη ἀπαίσιον ἐν τῇ θεραπείᾳ διὰ τοῦ ῥηθέντος τρόπου, ὅπερ νὰ ἀποθαρρύνῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νέας θεραπείας.

ΔΙΑΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Σχέδιον πρὸς κατεξουσίασιν τῆς Εὐρώπης, καταλειφθὲν ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου εἰς τοὺς εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρωσσίας διαδόχους του.

«Ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος ἡμεῖς Πέτρος αὐτοκράτωρ καὶ κύριος πασῶν τῶν Ρωσιῶν κτλ. εἰς πάντας τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν καὶ διαδόχους τοῦ θρόνου καὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ρωσικοῦ ἔθνους.

«Ὁ μέγας Θεός, ἐξ οὗ ἔχομεν τὴν ὕπαρξίν μας καὶ τὸ στέμμα ἐφώτισεν ἡμᾶς πάντοτε μὲ τὰ φῶτά του, καὶ ὑπεστήριξε διὰ τῆς θείας αὐτοῦ ἀντιλήψεως κλπ.

«1) Κρατῆτε πάντοτε τὸ Ρωσσικὸν ἔθνος εἰς κατάστασιν συνεχοῦς πολέμου, ὅπως διατηρῆτε τὸν στρατιώτην ἐξησκημένον, καὶ πάντοτε εἰς κίνησιν· μὴ τὸν ἀφίνετε νὰ ἀναπαυθῇ, εἰμὴ μόνον ὅπως βελτιώσῃ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους· μετασχηματίζετε τοὺς στρατούς, καὶ ἐκλέγετε τὰς ἁρμοδίας στιγμὰς διὰ τὴν προσβολήν, κάμνετε οὕτω νὰ ὑπηρετῇ ἡ εἰρήνη εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὁ πόλεμος εἰς τὴν εἰρήνην πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπεκτάσεως καὶ τῆς αὐξανούσης εὐδαιμονίας τῆς Ρωσσίας.

2) Προκαλῆτε δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων ἀπὸ τοὺς μᾶλλον πεπαιδευμένους λαοὺς τῆς Εὐρώπης, ἐν καιρῷ μὲν πολέμου ἀρχηγούς, ἐν καιρῷ δὲ εἰρήνης σοφούς! ὅπως οὕτως ἀπολαύσῃ τὸ Ρωσικὸν ἔθνος τὰς ὠφελείας τῶν ἄλλων ἐθνῶν, χωρὶς ν' ἀπολέσῃ οὐδὲν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ.

3) Λαμβάνετε μέρος εἰς πᾶσαν περίστασιν εἰς τὰς ὑποθέσεις, καὶ ἀναμιγνύεσθε ὅπως δήποτε εἰς τὰ τῆς Εὐρώπης, καὶ πρὸ πάντων εἰς ἐκεῖνα τῆς Γερμανίας, ἥτις ὡς πλησιεστέρα ἐνδιαφέρει πλέον ἀμέσως.

4) Διαιρῆτε τὴν Πολωνίαν, ἐμβάλλοντες τὴν ταραχὴν καὶ τὰς διηνεκεῖς ζηλοτυπίας· κερδίζετε τὰς δυνάμεις διὰ χρημάτων, ἐπιρρεάζετε τὰς διαίτας, νὰ τὰς διαφθείρετε τέλος διὰ νὰ ἔχητε ἐνεργητικὸν μέρος ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν βασιλέων, ὀνομάζετε τοὺς ὀπαδούς μας, ὑπερασπίζεσθε αὐτούς, ἐνεργεῖτε ὅπως εἰσέρχωνται στρατεύματα Ρωσικὰ καὶ διαμένουν ἐκεῖ, μέχρις ὅτου διαμείνουν ὁλοτελῶς. Ἂν αἱ γειτονικαὶ δυνάμεις ἀντιθέτουν δυσκολίας, καθησυχάζετε αὐτὰς σπιγμιαίως, κερματίζοντες τὸν τόπον, ἕως ὅπου δυνηθεῖτε ν' ἀναλάβητε ὅ,τι ἐδόθη.

5) Ἁρπάσατε ὅσον περισσότερον δύνασθε ἀπὸ τὴν Σουηδίαν, καὶ πράξετε οὕτω πῶς, ὥστε νὰ προσβληθῆτε ὑπ' αὐτῆς διὰ νὰ ἔχητε ἀφορμὴν νὰ τὴν ὑποτάξητε. Διὰ τοῦτο νὰ τὴν ἀποσπάσητε τῆς Δανιμαρκίας καὶ τὴν Δανιμαρκίαν τῆς Σουηδίας, καὶ διατηρῆτε ἐπιμελῶς τὰς ζηλοτυπίας των.

6) Λαμβάνετε πάντοτε τὰς συζύγους τῶν Ρώσσων ἡγεμόνων ἐκ τῶν ἡγεμονίδων τῆς Γερμανίας, διὰ νὰ πολλαπλασιάσητε τὰς καταδυναστείας τῆς οἰκογενείας· συνενόνετε τὰ συμφέροντα, καὶ ἑνόνετε ἀφ' ἑαυτῆς τὴν Γερμανίαν διὰ συμφέροντά μας, πολλαπλασιάζοντες ἐν αὐτῇ τὴν ἐπιρροήν μας.

7) Ἐπιζητῆτε κατὰ προτίμησιν τὴν συμμαχίαν τῆς Ἀγγλίας διὰ τὸ ἐμπόριον, ὡς οὖσα δύναμιν, ἥτις ἔχει τὴν μεγαλειτέραν ἀνάγκην ἡμῶν διὰ τὸ ναυτικόν της, καὶ ἥτις δύναται νὰ ἦνε ἡ ὠφελιμωτέρα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμετέρου. Ἀνταλλάσσετε τὰ ζύλα ἡμῶν καὶ ἄλλα προϊόντα μὲ τὸν χρυσόν της, καὶ συστήσατε μεταξὺ τῶν ἐμπόρων της, τῶν ναυτῶν της καὶ τῶν ἡμετέρων διηνεκεῖς σχέσεις, αἵτινες θὰ σχηματίσουν τὰς τοῦ κράτους τούτου εἰς τὴν θαλασσοπορίαν καὶ τὸ ἐμπόριον.

8) Νὰ ἐκτείνεσθε ἀδιακόπως πρὸς βορρᾶν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς Βαλτικῆς, ὡς καὶ πρὸς νότον καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς Μαύρης θαλάσσης.

9) Πλησιάζετε τὸ δυνατώτερον τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς Ἰνδίας. Ὅστις βασιλεύσει ἐκεῖ θὰ εἶνε ὁ ἀληθὴς κυρίαρχος τοῦ κόσμου. Ἑπομένως διεγείρετε συνεχεῖς πολέμους ποτὲ μὲν εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ποτὲ δὲ εἰς τοὺς Πέρσας· συστήσατε ναυπηγεῖα εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, ἐξουσιάζετε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴς θαλάσσης ταύτης ὡς καὶ τῆς Βαλτικῆς, καὶ οὕτως ἔχομεν δύο σταθμοὺς ἀναγκαίους πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου· σπεύδετε τὴν πτῶσιν τῆς Περσίας, εἰσχωρήσατε μέχρι τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ἀποκαταστήσατε, εἰ δυνατόν, ἀπὸ τὴν Συρίαν τὸ ἀρχαῖον ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς, καὶ προχωρήσατε μέχρι τῶν Ἰνδιῶν, αἵτινες εἰσὶν αἱ ἀποθῆκαι τοῦ κόσμου. Ἅπαξ ἐκεῖ εὑρισκόμενός τις δύναται νὰ ὑπερβῇ κατὰ τὸν χρυσὸν τὴν Ἀγγλίαν.

10) Ἐπιζητεῖτε καὶ διατηρεῖτε ἐπιμελῶς τὴν συμμαχίαν τῆς Αὐστρίας, ἐπιστηρίζετε κατὰ τὸ φαινόμενον τὰς ἰδέας της περὶ τῆς μελλούσης βασιλείας της ἐπὶ τῆς Γερμανίας, καὶ παροξύνετε κατ' αὐτῆς διὰ κρυφίας χειρὸς τὰς ζηλοτυπίας τῶν ἡγεμόνων. Προσπαθήσατε νὰ τὴν κάμετε νὰ ζητήσῃ βοηθείας ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν ἀπὸ τοὺς μὲν ἢ ἀπὸ τοὺς δὲ, καὶ ἔχετε ἐπὶ τοῦ τόπου εἴδός τι προστασίας, ἥτις νὰ προετοιμάσῃ τὴν μέλλουσαν κατεξουσίασιν.

11) Παρακινήσατε τὸν οἶκον τῆς Αὐστρίας

ν' ἀποδιώξῃ τὸν Πέρσην ἀπὸ τὴν Εὐρώπην καὶ οὐδετερώσατε τὰς ζηλοτυπίας της κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατακτήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἴτε διεγείροντες αὐτῇ πόλεμόν τινα μετὰ τῶν ἀρχαίων κρατῶν τῆς Εὐρώπης, εἴτε δίδοντες αὐτῇ μέρος τι τῆς κατακτήσεως, ὅπερ θὰ τῆς ἀφαιρεθῇ βραδύτερον.

12) Προσπαθήσετε νὰ συναθροίσητε πέριξ ὑμῶν ὅλους τοὺς Ἕλληνας διηρημένους ἢ σχισματικούς, οἵτινες εὑρίσκονται εἴτε εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, εἴτε εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Πολωνίας, νὰ γίνετε τὸ κέντρον αὐτῶν, τὸ ἐπιστήριγμά των, καὶ νὰ συστήσητε προηγουμένως γενικὴν τὴν ὑπεροχὴν μορφῆς τινος βασιλικῆς ἐξουσίας ἢ ἱερατικῆς κυριαρχίας, θὰ ἦναι ἀνεξαιρέτως φίλοι, οὓς θὰ ἔχωμεν εἰς τὸν οἶκον ἑκάστου τῶν ἐχθρῶν μας.

13) Σουηδία διῃρημένη, ἡ Πρωσία νικημένη, ἡ Πολωνία ὑποτεταγμένη, τὰ στρατεύματά μας ἡνωμένα, ἡ Μαύρη καὶ Βαλτικὴ Θάλασσα κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν πλοίων μας· πρέπει τότε νὰ προτάσσετε ἰδιαιτέρως καὶ μὲ μεγάλην μυστικότητα κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Βερσάλλης, ἔπειτα εἰς τὴν τῆς Βιέννης νὰ διαμοιράσητε μετ' αὐτῶν τὸ κράτος τοῦ κόσμου.

Ἐὰν ἡ μία τῶν δύο τούτων δέχηται, ὅπερ εἶνε ἄφευκτον, κολακεύσατε τὴν φιλοδοξίαν της καὶ τὴν φιλαυτίαν της νὰ μεταχειρισθῆτε αὐτὴν διὰ νὰ καταστρέψητε τὴν ἑτέραν, ἔπειτα συντρίψατε τὴν μείνασαν, ἀρχίζοντες μετ' αὐτῆς πάλιν, ἥτις δὲν θὰ ἦνε ἀμφίβολος, κατέχουσα ἡ Ῥωσσία ἤδη ὡς ἰδιοκτησίαν ὅλην τὴν ἀνατολὴν καὶ μέρος τι τῆς Εὐρώπης.

« 14) Ἐὰν δὲ, ὅπερ δὲν εἶναι πιθανὸν, ἑκάστη αὐτῶν ἀρνηθῇ τὴν προσφορὰν τῆς Ῥωσσίας, πρέπει νὰ ἠξεύρητε νὰ ταῖς διεγείρητε ἔριδας· καὶ νὰ τὰς κάμητε νὰ ἐξασθενίσῃ ἡ μία διὰ τῆς ἄλλης. Τότε ὠφελουμένη ὡρισμένης τινὸς στιγμῆς ἡ Ῥωσσία νὰ ὁρμήσῃ μὲ τὰ στρατεύματά της, συναθροισμένα προηγουμένως, κατὰ τῆς Γερμανίας, ταυτοχρόνως δὲ δύο ἱκανοὶ στόλοι ν' ἀναχωρήσουν ὁ εἷς ἀπὸ τὴν θάλασσαν τοῦ Ἀζὼφ, ὁ ἕτερος ἀπὸ τὸν λιμένα τοῦ ἀρχαγγέλου πλήρεις ἀπὸ Ἀσιατικὰ στίφη, ὑπὸ τὴν συνοδίαν τῶν ὁπλισμένων στόλων τῆς Μαύρης καὶ Βαλτικῆς θαλάσσης. Προχωροῦντες ἀπὸ τὴν Μεσόγειον καὶ ἀπὸ τὸν Ὠκεανὸν, θὰ πλημμυρήσουν τὴν Γαλλίαν ἐξ ἑνὸς μέρους, ἐνῷ ἡ Γερμανία θὰ πλημμυρεῖται ἀφ' ἑτέρου· καὶ οὕτως αἱ δύο αὗται χῶραι νικηθεῖσαι, τὸ λοιπὸν τῆς Εὐρώπης μέρος θὰ ὑποκύψῃ εὐκόλως ὑπὸ τὸν ζυγόν.

«Οὕτω δύναται καὶ πρέπει νὰ ὑποταχθῇ ἡ Εὐρώπη!»

Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο τῆς διαθήκης, λαμβάνομενὰπὸ τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Chevalier D' Eon δημοσιευθέντα τὸ 1836. Οὗτος δὲ ὁ Chevalier D' Eon ἦτο δὶς ἀκόλουθος τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας εἰς τὴν Ῥωσσίαν. κατὰ τὴν πρώτην φορὰν παρουσιάσθη εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ἐλισάβετ ὡς γυνὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς του, τὴν δὲ δευτέραν ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα. Οὗτος εἶχεν εἰδικὴν ἀποστολὴν νὰ κερδίσῃ τὴν εὔνοιαν τῆς Ἐλισάβετ, καὶ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἔλαβεν ἕνεκα τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ προτερημάτων, διὰ νὰ κατωπείσῃ τὴν αὐτοκράτειραν νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν συνθήκην τῆς Βερσάλλης. Ἡ ἐπιτυχία του ὑπῆρξε πλήρης, ἔγινε μετ' ὀλίγον ὁ εὐνοϊκὸς τῆς Ἐλισάβετ. Ἡ στενὴ αὕτη σχέσις του μετὰ τῆς αὐτοκρατορίσσης τοῦ ἐσυγχώρησε νὰ λάβῃ ἀντίγραφον τῆς διαθήκης τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Οὗτος δὲ ἐπανελθὼν εἰς Γαλλίαν τὸ 1757 ἐπιφορτισμένος ὑπὸ τῆς αὐτοκρατορικῆς του φίλης νὰ φέρῃ τὸ ἔγγραφον τῆς διαλλαγῆς εἰς τὴν συνθήκην τῆς Βερσάλλης· ἔπρεπε νὰ κοινοποιήσῃ ταύτην τὴν διαθήκην εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ εἰς τὸν Λουδοβίκον ΙΕ'. ἀλλ' αὐτὸ τὸ γιγαντῶδες σχέδιον ἐφάνη ὡς φαντασιῶδες.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐκλογὴ ἐπαγγέλματος. Τὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν «Κόσμος» ἀναφέρει τὸν ἀκόλουθον ἀμερικανικὸν ἀπόλογον, ὅστις καίτοι δὲν φέρει διδακτικόν τινα χαρακτῆρα, ἐξάγεται ἐκ προσεκτικῆς παρατηρήσεως. Πατήρ τις ἐπιθυμῶν νὰ εὕρῃ πρός τι ἐπάγγελμα ἔχει κλίσιν ὁ υἱός του, ἔκλεισεν αὐτὸν ἐν τινι δωματίῳ, ἐν ᾧ ἐπὶ τραπέζης ἔθηκε μίαν Ἁγίαν Γραφὴν, ἓν μῆλον καὶ ἓν τραπεζικὸν γραμμάτιον ἀξίας ἑνὸς δολλαρίου. Οὗτος ἐσκέπτετο ὅτι ἐὰν εὕρῃ τὸν υἱόν του ἀναγινώσκοντα τὴν Ἁγίαν Γραφὴν νὰ θέσῃ αὐτὸν εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν, τρώγοντα τὸ μῆλον νὰ προσδιορίσῃ εἰς τὴν γεωργικὴν σχολὴν, λαμβάνοντα δὲ τὸ γραμμάτιον νὰ ποιήσῃ αὐτὸν τραπεζίτην. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν του εὗρε τὸν υἱόν του θέσαντα ἤδη τὸ γραμμάτιον ἐν τῷ θυλακίῳ του, καθήμενον ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τρώγοντα τὸ μῆλον. Τότε οὗτος προσδιώρισε τὸν υἱόν του εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον.

Ἔκτακτον φαινόμενον μακροβιότητος. Ἐν τῇ μίαν ὥραν τῆς Καστορίας τῆς Μακεδονίας ἀπεχούσῃ μονῇ Παναγίας τῆς Μαυριωτίσης ὑπάρχει μοναχὸς, Νιτόλας τὸ ὄνομα, ἡλικίας 140 ἐτῶν, ἔχων ἀκμαίας τὰς δυνάμεις καὶ καθ' ἑκάστην σχεδὸν μεταβαίνει πεζὸς εἰς Καστορίαν πρὸς προμήθειαν τροφίμων, τῶν ὁποίων ἐν καιρῷ παγετῶν ἐνίοτε καὶ στερεῖται. Τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ δὲν εἶναι ἄγνωστα εἰς αὐτὸν, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς [illegible] μακροβιοῦντας, τοὐναντίον δύναταί τις νὰ [illegible] ὅτι ποιεῖται κατάχρησιν αὐτῶν.

—

Ἡ νῆσος Σαοὺλ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Νέας Σκωτίας καὶ παρὰ τὰς ἀκτὰς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μετ' οὐ πολὺ χρόνον θὰ ἐναπομείνῃ μόνον ὡς ἀνάμνησις εἰς τοὺς ναυτιλλομένους, οἵτινες δειλιῶσι νὰ παραπλεύσωσιν αὐτὴν ὡς ἐπικίνδυνον μέρος. Πρό τινων ἐτῶν ἡ νῆσος εἶχε μῆκος 64 χιλιομέτρων, νῦν δὲ ἔχει μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἀπὸ τοῦ 1880 ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ τρεῖς φάροι, τῶν ὁποίων οἱ δύο κατεποντίσθησαν ἐν τῷ ὠκεανῷ, ὁ δὲ τρίτος ὑψούμενος ἐπὶ ἰσχυροῦ πύργου ἔκλινε πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ μετ' οὐ πολὺ ἴσως καὶ οὗτος καταβυθισθῇ. Αἰτία τῆς βαθμιαίας ἐξαφανίσεως ταύτης τῆς νήσου εἶνε ἡ κατάπτωσις τοῦ ἐδάφους. Ἡ νῆσος βυθιζομένη ἐντελῶς θὰ καταστῇ ἐπικινδυνωτέρα εἰς τοὺς ναυτικούς.

—

Πόλις οἰκισθεῖσα ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ἡ πόλις Πέρρη Σίτη ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ὑφίσταται ἀπὸ πέντε μηνῶν καὶ ἀριθμεῖ δέκα χιλιάδας κατοίκων. Ἡ πρώτη μεγάλη οἰκία, ἡ οἰκοδομηθεῖσα ἐν αὐτῇ, εἶνε τὸ κτίριον τῆς ἐφημερίδος «Πέρρη Δάϊλη νιοὺς», ἥτις ἤρξατο ἐκδιδομένη ἐν 10 χιλ. ἀντιτύπων. Παρευθὺς ἀνηγέρθη τὸ διὰ τὴν τράπεζαν προορισθὲν κτίριον, εἶτα κατεσκευάσθησαν τὰ καπηλεῖα, τὰ ἐργαστήρια, αἱ οἰκίαι διὰ τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς δικηγόρους καὶ ἓν μέγα ξενοδοχεῖον. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἤνοιξε καὶ ἤρξατο νὰ ἐργάζηται τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον.

—

Πόθεν προέρχεται ἡ ναῦθα (νέφτι); Ὁ σχηματισμὸς τῆς ναύθης ἐγένετο ἐπ' ἐσχάτων ἀντικείμενον φιλονεικίας μεταξὺ διαφόρων ἐπιστημόνων. Τινὲς διατείνονται ὅτι ἡ ναύθη τὴν ἀρχήν της ὀφείλει εἰς τὴν τίξιν καὶ διάφορον συγκέρασιν μεταλλικῶν οὐσιῶν εὑρισκομένων ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς, ἕτεροι δὲ ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ ναύθη παράγεται ἐξ ὀργανικῶν οὐσιῶν. Ἐν τῷ ἐν Σικάγῳ συγκληθέντι διεθνεῖ χημικῷ συνεδρίῳ ὁ ἀμερικανὸς χημικὸς Ἔγγλερ ἀνεκοίνωσε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν του, δι' ὧν πιστοποιεῖται ὅτι ἡ ναύθη προέρχεται ἐκ ζωϊκῶν οὐσιῶν. Οὗτος διύθισε τὸ λίπος κήτους ὑποβαλὼν αὐτὸ ὑπὸ τὴν πίεσιν ἀτμοῦ δυνάμεως 25 ἀτμοσφαιρῶν καὶ ἐπείσθη ὅτι 0,70 κητείου λίπους μεταβάλλονται εἰς ναύθην ὁλοτελῶς παρομοίαν κατὰ τὰ συστατικὰ μέρη, ἰδιότητας καὶ διακριτικά, πρὸς τὴν συνήθη ἀκαθάριστον, περιέχουσαν τὸ αὐτὸ ποσὸν φωτιστικοῦ ἀερίου. Ὁ Ἔγγλερ κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον παρήγαγε ναύθην ἐκ βουτύρου ἀγγελάδος, χοιρείου λίπους καὶ ἄλλων λιπωδῶν οὐσιῶν.

—

Τὰ κύρια ὀνόματα ἐν Κίνᾳ. Τὸ πρῶτον ὄνομα ὅπερ δίδεται τῷ νεογεννηθέντι βρέφει καλεῖται ὄνομα τῆς θηλάσεως. Πολλάκις τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν σημαίνει ἄλλο τι παρὰ ἀριθμόν τινα. Τὸ ὄνομα τοῦτο φυλάττει ὁ παῖς μέχρι τῆς φοιτήσεώς του ἐν τῷ σχολείῳ, ὅτε λαμβάνει δεύτερον ὄνομα ἔχον διάφορον σημασίαν ἀναλόγως πρὸς τὴν εὐφυείαν του ἢ τὰς ἄλλας ἱκανότητας ἃς ἔχει ἢ δέον νὰ ἔχῃ, οὕτω π. χ. καλεῖται ἐξαίρετος καλλιγράφος ἢ ἀνθοῦν τριαντάφυλλον, ἢ καλὴ μελάνη. Τὰ κοράσια φυλάττουσι τὰ ὀνόματα τῆς θηλάσεώς των ἅτινα σημαίνουσιν ἢ ἄνθος, ἢ πολύτιμον λίθον ἤ τι τοιοῦτον μέχρις οὗ ὑπανδρευθῶσιν, ὅτε λαμβάνουσι τὰ ἐπώνυμα «ἀργυρᾶ σελήνη», «ἰασεμὶ», «εὔδιος ἡμέρα» καὶ τὰ παρόμοια. Ἀλλὰ πολλάκις ἐν τῇ συνανατροφῇ προτίθεται τοῦ ὀνόματος τῆς θηλάσεώς των τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας των. Ὁ ἀνὴρ ὅταν νυμφευθῇ λαμβάνει τρίτον ὄνομα, ὅταν δὲ καταλάβῃ δημοσίαν τινὰ θέσιν, τέταρτον. Ἐὰν δὲ ἐμπορεύηται λαμβάνει καὶ πέμπτον «ἐμπορικὸν ὄνομα» καὶ κατὰ τὴν θανήν του ἀναμφιβόλως θὰ λάβῃ τὸ τελευταῖον ὄνομα «νεκρός».

—

Ἐπὶ πέντε λεπτὰ φυλάκισις. Εἷς ἑκατοντούτης γέρων καλούμενος Παῦλος Ἀβὼν, πρό τινος χρόνου ὡδηγήθη πρὸ τοῦ δικαστοῦ ἐν Σίδνεῃ κατηγορούμενος ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἐπὶ τοῦ ὅτι εὑρέθη ἐν τῇ ὁδῷ κείμενος ἕνεκα τῆς μέθης. Ἐπειδὴ ἡ κατηγορία ἀπεδείχθη ἀληθὴς, ὁ Ἀβὼν κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον 5 σιλιγκίων ἢ εἰς ἐπὶ πέντε λεπτὰ φυλάκισιν. Ὁ Ἀβὼν προετίμησε τὴν φυλάκισιν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Προτιθέμενος, τῇ προτροπῇ φίλων, νὰ δημοσιεύσω ἐκ νέου τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον « ΣΥΜΜΙΚΤΑ » συλλογήν μου, τὴν πρὸ πολλοῦ ἐξαντληθεῖσαν καὶ περιέχουσαν διάφορα προβλήματα, λογοπαίγνια, γρίφους, λεξιγρίφους μετὰ σχημάτων, λογιστικὰ παίγνια, αἰνίγματα, γλωσσοτριβήματα καὶ λοιπὰ σχετικά, ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομὴν παντὸς φιλομούσου.

Τὸ βιβλίον ἔσται οὐ μόνον τερπνὸν ἀνάγνωσμα, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπαγωγὸς ἐνασχόλησις ἐν ταῖς κατ' οἶκον ἀναστροφαῖς.

Ἡ δὲ τιμὴ αὐτοῦ (ἐξ 100 σελίδων ἀποτελουμένου), ὁρίζεται εἰς δραχμὴν μίαν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

(Καθηγητὴς τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων).

Θερμῶς συνιστῶμεν τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀνωτέρω ἀγγελίας καὶ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἐκδοθησομένου βιβλίου, ὅπερ οὐ μόνον εὔωνον, ἀλλὰ καὶ διδακτικὸν ἔσται.

ΜΕΓΑ ΚΡΕΩΠΩΛΕΙΟΝ

Ἀριθ. 26.— **Ἡ Δικαιοσύνη** —Ἀριθ. 26.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Εἰς τὸ παρὰ τὴν βρύσιν Λέκα καὶ ἔναντι τοῦ ἀρτοποιείου ὁ «Λέκα» κρεωπωλεῖον ἡ Δικαιοσύνη, διευθυνόμενον παρὰ τοῦ ἀρίστου κρεωπώλου Διονυσίου Στεφάνου, πωλοῦνται τὰ ἐκλεκτότερα καὶ γευστικώτερα σαλάμια καὶ λουκάνικα, κρέατα δὲ διάφορα ἀρίστης ποιότητος, καθὼς καὶ δαμάλια ἀρσενικὰ εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς.

Ὅλοι εἰς τὸ Κρεωπωλεῖον ἡ Δικαιοσύνη.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

τοῦ ὑποδηματοποιείου τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χατζῆ-Κώστα.

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἀριθ. 33, ἔμπροσθεν τοῦ Βαριετέ.

Κατασκευάζονται ὑποδήματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων ἐκ δερμάτων ἀριστης ποιότητος. Ἐγγυημένα διὰ τὴν διάρκειαν ἀναλόγως τοῦ εἴδους των.

Ἡ ἐργασία ἐπιβλέπεται παρὰ τοῦ ἐργοστασιάρχου κ. Ἰωάννου Τσαούση, βραβευθέντος καὶ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων.

Τιμαὶ συγκαταβατικαί.

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

τοῦ κ. Π. Σταματάκη

Ὁδὸς Ἀνδριανοῦ, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μοιράρχου κ. Ἐμμ. Λέκα, ἀριθ. 25

Ράπτονται κουστούμια δραχ. 30 καὶ μὲ 25.

Οἱ προσερχόμενοι θὰ μένωσι λίαν εὐχαριστημένοι ἀπὸ ὑλικὰ καὶ ἐργασίαν.

ΟΙΝΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΟΙ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ

ὁδὸς Σόλωνος ἀριθ. 117.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω οἰνοπωλεῖον ἐκομίσθη ἐσχάτως ἐκ **Γαργαλιάνων** μεγάλην ποσότητα οἴνων ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων τῶν Γαργαλιάνων.

Τιμαὶ ἄνευ συναγωνισμοῦ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ὁδὸς Λεωκορίου ἀρ. 32—**Διευθυνόμενον ὑπὸ Χ. Γ. Πετράτου.**—ὁδὸς Λεωκορίου ἀρ. 32

Ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτύπωσιν ρεκλαμῶν ἀντὶ ὡρισμένης συμφωνίας.

Δέχεται συνδρομητὰς ἐτησίως ἀντὶ Δρ. 15.

Δημοσιεύει καταχωρήσεις Ἐπιστημόνων καὶ Ἐμπόρων εἰς τοὺς ἄνω ὁδηγούς.

Ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτύπωσιν προγραμμάτων, ἀγγελιῶν, ἀποδείξεων περιοδικῶν κλπ. μὲ ἔκπτωσιν 30 ο]ο τῶν ἄλλων καταστημάτων

Ἐξομαλύνει ὑποθέσεις ἐμπορικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς ἀντὶ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς.

Ἀναλαμβάνει τὴν ταξινόμησιν ἐμπορικῶν βιβλίων. Μεταφράσεις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Ἰταλικοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τἀνάπαλιν.

Προθυμοτάτη ὑπηρεσία.